

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

✉ Nemocniční 53, 787 01 Šumperk

☎ +420 583 216 609

✉ pro-bio@pro-bio.cz

Navštivte informační portál svazu PRO-BIO www.pro-bio.cz, kde naleznete informace o ekologickém zemědělství, svazu PRO-BIO, oficiální dokumenty, adresář členů, seznam bioprodejen, projekty, nabídku literatury, kalendář akcí, odborné články, tiskové zprávy, zajímavosti, fotografie, inzerci, kontakty, nově otevřenou biotržnici a další.

- ♣ PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců je celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.
- ♣ Hlavní sídlo svazu se nachází v Šumperku na severní Moravě s pobočkami po celé České republice. Spotřebitelskými tématy se zabývá PRO-BIO Liga se sídlem v Praze Hostivaři (www.biospotrebitel.cz). Pro výzkum, vzdělávání a přenos výsledků vědy do praxe svaz PRO-BIO zřídil Bioinstitut, o.p.s. se sídlem v Olomouci (www.bioinstitut.cz).
- ♣ Hlavním posláním svazu PRO-BIO je prosazovat v ČR ekologické zemědělství v méně intenzivních oblastech ale stejně tak v oblastech produkčních. Důležitou součástí je propagace biopotravin, vždy s ohledem na zájmy ekologických zemědělců, členů svazu PRO-BIO, kteří tento obor v ČR rozvíjejí a prosazují již od roku 1990.
- ♣ Svaz PRO-BIO dbá na to, aby v ČR fungovala transparentní a nezávislá kontrola ekologického zemědělství (www.abcert.cz, www.biokont.cz, www.kez.cz) a aby bylo pro přírodu i zdraví prospěšné hospodaření ekozemědělců, státem dostatečně kompenzováno.
- ♣ Svaz ve spolupráci s předními evropskými svazy ekologického zemědělství vyvíjí vlastní směrnice pro hospodaření i zpracování, které respektují základní evropskou normu Nařízení Rady NR (dotace a legislativa), ale navíc požadují celopodnikový přechod na ekozemědělství, a jsou přísnější než základní požadavky NR v mnoha dalších oblastech (Směrnice PRO-BIO). Kromě toho poskytuje svaz PRO-BIO svým členům informační servis, poradenství, bezúročné půjčky, pořádá vzdělávací akce, pomáhá s odbytem a zajišťuje cílenou propagaci a reklamu. Zastřešuje síť informačních středisek pro ekologické zemědělství v ČR.
- ♣ Svaz PRO-BIO spolupracuje s ministerstvy zemědělství (www.mze.cz) i životního prostředí (www.env.cz) a také s významnými zahraničními svazy (www.bioland.de, www.bioaustria.at), výzkumnými ústavy (www.fibl.org) a je členem mezinárodní asociace IFOAM (www.ifoam.org). Svaz PRO-BIO je registrován jako občanské sdružení (nestátní nezisková organizace), každoročně o své činnosti vydává veřejně přístupnou výroční zprávu.

Biopotravní dny 2009

Vypracovali a sestavili
Maria a Matthias K. Thunovi

PRO-BIO
Svaz ekologických zemědělců Šumperk
www.pro-bio.cz

Výsevni dny 2009
ISBN 978-80-87080-15-3

Vydal: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Překlad: © Radomil Hradil
Redakční úprava: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Sazba, tisk: Reprotisk s.r.o., Šumperk

Všechna práva a vydávání Výsevních dnů M. Thunové v České republice
vyhrazena PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců
© PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk 2008

Obsah

Podzim v Ederské vysočině.....	4
Předmluva	6
Rozdílný jarní vývoj v letech 2007 a 2008	7
Dotazy čtenářů: Co jsou opozice, trigony a konjunkce?	8
Zážitky vrbové větvičky.....	8
Konstelační pokusy roku 2008.....	10
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dnů.....	11
Ošetřování včel.....	12
Pokyny pro včelaře na rok 2009	13
Chov včel v dnešní době	13
Působení planet Neptunu a Pluta.....	15
Používání biologicko-dynamických preparátů	16
Čtyři grafy ke srovnávacím pokusům s hnojením z roku 2006	17
Zacházení s popelem z kůže divokých zvířat	19
Dotazy čtenářů k pěstování brambor	20
Pěstování rajčat.....	21
Vzpomínka na Martina Bendera.....	22
Ošetřování sadů, vinic a výsadeb bobulovin	23
Výsevni dny pro stromy a keře	24
Termíny pro porážení speciálních dřevin.....	24
Poněkud jiná kvalita.....	25
Publikace vydané v nakladatelství „Aussaattage M. Thun Verlag“	28
Zvěrokruh	29
Trigony	29
Siderický Měsíc	30
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň	31
Nepříznivá období	31
Vzestupný Měsíc	31
Sestupný Měsíc.....	31
Ke kalendáři.....	32
Astronomické značky.....	33
Kalendárium leden až prosinec 2009	34

Podzim v Ederské vysočině

Javor

Javor bývá přiřazován k planetě Jupiteru. Jeho koruna prodělává během roku značné proměny. Ještě ani zcela nerozvinul své listy, a už září daleko do krajiny jeho světlé zelené, do žluta zbarvené květy. Na podzim máme dojem, že chce všechny ostatní bratry stromy předstihnout silou svého zlatorudého listového šatu.

Jednou z rostlin, které se používají k přípravě našich biologicko-dynamických kompostových preparátů, je pampeliška (smetanka). Také ona patří k Jupiteru.

Když nám nyní některý javor daruje kus větve, z něhož zhotovíme schránku pro pampelišku, můžeme květy klidně vložit do země. Vznikne preparát, jehož působení nezůstane pozadu za preparátem, jenž byl zhotoven v obalu ze zvířecího orgánu (animální schránka). Naopak, rostliny budou na tento preparát reagovat ještě pozitivněji.

Malíř Walter Thun prožil zlatavě barevnou, radostnou podzimní náladu vycházející z javoru a citlivě ji zachytil ve svém akvarelu.

Walter Thun, Podzim v Ederské vysočině, akvarel, 50x67 cm

Předmluva

Ve Výsevních dnech 2009 se nebudeme vyjadřovat k otázkám pěstování rostlin tak podrobně, jak bývá zvykem, ale pokusíme se především odpovědět na dotazy čtenářů.

Četné přírodní katastrofy, které se během roku v globálním měřítku udály, vyvolaly u našich čtenářů záplavu dotazů, která se navíc rozšířila na různé životní oblasti a dobové události. Nemůžeme všechny tyto otázky osobně zodpovědět. Proto jsme se pokusili vyložit v jednotlivých článcích ty, které se nám zdají být nejdůležitější. Doufáme, že tím přispějeme k lepšímu pochopení planetárních účinků.

Dexbach, sv. Jan 2008

Maria Thunová

Rozdílný jarní vývoj v letech 2007 a 2008

Po zimním počasí v měsících lednu, únoru a březnu roku 2007 se v dubnu na toto roční období nezvykle oteplilo. Venuše přešla již v březnu před souhvězdí Berana, nedokázala však zimní počasí změnit. Ve druhé polovině dubna se enormně oteplilo, mnohdy bylo přes den 30 °C. Avšak nepršelo, takže vysetá semena nemohla vyklíčit. Teprve 7. května přišel první déšť.

Na jaře 2008 jsme měli mrazové noci až do konce dubna. Přes den bylo oblačno a každou chvíli pršelo. Nemohli jsme připravit půdu před setím, protože byla příliš mokrá.

17. dubna přešel Merkur před Berana. To zatím vždycky přineslo prohřátí půdy a teplé noci. Ale tentokrát ani k tomu nedošlo. Jupiter v sestupném uzlu s oteplením zjevně nesouhlasil. To postavilo celý duben na hlavu.

Mnoho čtenářů našich Výsevních dnů se ptalo, kdy se konečně oteplí. Utěšovala jsem je, aby počkali do 1. května, tedy na květový den se dvěma tepelnými trigony. Tehdy se konečně oteplilo, přes den na 24 až 28 °C. Pořád bylo ale ještě velmi větrno. Trvalo ještě dva dny, než jsme mohli s nářadím na pole. Tak pozdní výsevy u nás nepamatujeme.

První dekáda v květnu však byla pro lidstvo plná hrůzy, se záplavami v Barmě a zemětřesením v Číně. To vše se stalo za problematických planetárních konstelací Pluta a Neptunu.

Mezi dvěma nepříznivými úhlovými postaveními Merkuru a Pluta a Slunce a Pluta začaly v Barmě katastrofální záplavy. Mluví se o 78 000 mrtvých a 56 000 pohřešovaných. Při zatmění Neptunu a nepříznivém úhlovém postavení Slunce vůči Neptunu byla vyvolána zemětřesení v Číně. Sdělovací prostředky hovoří o tom, že o život přišlo 55 740 lidí a 25 000 pohřešovaných dosud nebylo nalezeno. Při jedné konstelaci, která přinesla sklon k sopečné činnosti, znovu vybuchla sicilská Etna. Takové katastrofy bývají často vyvolávány nepříznivými postaveními klasických planet vůči Neptunu a Plutu nebo se vyskytují souběžně s nimi. O přírodních katastrofách v okruhu konstelací Neptunu a Pluta za posledních 45 let jsme přinesli zprávu také v novém vydání našeho spisu „Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit“.

Povodeň na řece Lahn

Dotazy čtenářů: Co jsou opozice, trigony a konjunkce?

Opozice ♄

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180° . Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

U heliocentrických opozicí by pozorovatel vlastně musel stát na Slunci; jelikož to ale není možné, musíme se pokusit pochopit to v představě. Slunce je nyní středem a v jeho okruhu se dvě planety nacházejí pod úhlem 180° . I ony se na sebe dívají. Jejich záření vnímá ovšem i Země a rostlinstvo a rostliny jsou rozohňovány k lepšímu růstu.

Při opozici vždy spolupůsobí pozitivně dvě souhvězdí. Stojí-li přitom jedna planeta před tepelným souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím světelným nebo naopak. Pokud jedna z obou planet stojí před vodnatým souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím zemního živlu. V utváření počasí zaznamenáváme tlakovou výši, která pozitivně ovlivňuje i lidi.

Trigon △

U trigonu se jedná o postavení dvou planet pod úhlem 120° . Dvě planety se nacházejí před stejným silovým trigonem, ale před různými souhvězdími, například před Beranem a Lvem. Obě jsou to tepelná souhvězdí. Máme proto tepelný trigon, který s sebou u rostlin vysetých v tento den přináší vystupňované působení v utváření plodů a semen.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živl, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí ♄

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejbližší. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (●). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulárnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Zážitky vrbové větvičky

Je březen roku 1966. 28. 3. stojí Slunce pod úhlem 135° k Neptunu, 29. 3. se Venuše nachází pod úhlem 90° a Mars pod úhlem 144° také vůči Neptunu. V noci je hrozná sněhová bouře a -4°C . Když ráno vyjdu z domu, leží pod vrbou malá, 45 centimetrů dlouhá větvička. Vracím se do domu a dávám ji do vody.

Za několik týdnů vytvořila větvička kořínky. 23. května jedu do Dexbachu ke včelínu. Vezmu malou vrbičku s sebou a zasadím ji.

Chceme zde dělat pokusy, k tomu však potřebujeme vodu. Pan Ortwein ji pro nás hledá pomocí proutku. Tři metry od vrbičky nachází. Na začátku listopadu, to už maličko sněží, začne spolu s tetou Gertrudou kopat studnu o průměru dva metry. V hloubce dva a půl metru nacházejí pramen.

Do jámy se vloží skruž s pumpou a máme vodu. Na skruž přijde deska, která se pak používá i jako stůl ke snídani. V kruhu kolem dokola vyrobíme sedátka z latí. Když máme při pracích na pokusech se spolupracovníky přestávku, sedíme tady brzy již ve stínu pod větvemi naší vrby. Prožila s námi všechny radosti a starosti, které jsme při pokusech zažili.

A teď, po 42 letech, má obvod 262 cm a její větve nám a našim spolupracovníkům dávají v horkých letních dnech nádherný stín; za to jí rok co rok znovu děkujeme.

Dva a čtyřicetiletá vrba

Konstelační pokusy roku 2008

Na pokusném poli Heckacker provádíme výsevní pokusy v období kolem planetárních opozicí. Jako pokusné rostliny jsme použili ředkvičky a špenát. Před předseťovou přípravou půdy jsme odebrali půdní vzorky na rozbor. Pro každý z dvaceti výsevů se musí zamíchat preparát roháček, který se postříkuje vždy ve třech etapách.

Nicolai míchá roháček

Aplikace roháčku
před předseťovou přípravou,
před výsevem a po výsevu

a odebírá půdní vzorky

Zpracování půdy pro seťové lůžko

Výsev malým secím strojem

Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 56 let provádíme pokusy k otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vycházejících Výsevních dnech. Jelikož do této nevelké brožury nemůžeme vložit všechny nové poznatky, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 28.

Krátce bychom vás však chtěli informovat o důležitých krocích na této dlouhé cestě. Podrobně byly výsledky popsány ve zmíněných publikacích.

Při výsevech ředkvičky, které byly prováděny na jaře 1952 v průběhu deseti dnů, jsem zjistila značné rozdíly v růstu rostlin. To mě podnítilo k tomu, abych ředkvičky vysévala za stejných podmínek po mnoho týdnů.

Protože jsem si rozdíly nedokázala vysvětlit a impuls působící v růstu jsem neznala, pokračovala jsem v práci i příští rok. Domnívala jsem se, že rozdíly jsou vyvolávány kosmickými rytmy. A tak jsem se začala zabývat astronomií.

Po několika letech jsem věděla, že rozdíly nastaly tehdy, když jsem zpracování půdy a výsev prováděla ve stejný den. Když jsem měla k výsevu připravený velký záhon o délce asi deseti metrů a během několika týdnů jsem každý den do země vložila jeden řádek ředkvičkových semen, byly rozdíly u rostlin mnohem menší, než když jsem půdu každý den zpracovávala znovu a pak vysévala.

Listy ukazovaly značné rozdíly ve tvaru. Když jsem však za sucha rostliny zalévala, byly nově narostlé listy jednotné. To byly dvě zásadní zkušenosti, které jsem musela vzít v úvahu, pokud jsem chtěla proniknout k pozadí výsledků.

Po devíti letech jsem mohla zveřejnit první výsledky. Mezitím jsem již věděla: Když jsem půdu zpracovávala na hloubku rýče, aktivovaly se v půdě kosmické impulsy, které pak byly zachyceny semeny a projevíly se v utváření rostliny. Tyto impulsy vycházely ze souhvězdí zvěrokruhu a Měsícem byly zprostředkovány na Zemi. Měsíc použil pro svou účinnost čtyř klasických živlů

Jalovec

Javor

země, vody, vzduchu/světla a tepla. Jelikož mají tyto živly původ v souhvězdích zvěrokruhu, mohou ovšem při průchodu Měsíce před příslušnými souhvězdími v době výsevu rozvinout svou účinnost v rostlině různé impulsy.

Během let jsme objevili nové kosmické účinky. Ty vycházely z oběžnic, tedy z planet, a rovněž diferencovaly rostlinný růst.

Vedle kosmických impulsů pro rostlinu příznivých ovšem existovaly i impulsy nepříznivé. Jako důsledek se během růstu objevili škůdci, anebo rostliny vytvořily semena, která nebyla klíčivá.

Také jsme poznali, že postřik biodynamickými preparáty podporuje růst rostlin jen za příznivých kosmických podmínek; použijí-li se preparáty v nepříznivé době, brzdí růst a snižují kvalitu.

Ve Výsevních dnech tak uvádíme doporučení pro výsev, kultivaci, použití preparátů a sklizeň v souladu s příznivými zákonitostmi kosmického okruhu Země a můžeme pak počítat s dobrými výnosy a nejlepší výživnou kvalitou rostlin.

Ošetřování včel

Včelstvo žije v úlu uzavřené před vnějším světem. Jako dodatečnou ochranu vystylá svůj příbytek propolisem, aby se uchránilo od všeho špatného. Přímé spojení s okolím obstarávají včely létavky.

Jestliže chce včelař nechat včelstvu přijít k duhu kosmické síly, musí u včel navodit podobnou situaci, jakou provádí zemědělec při pěstování rostlin. Ten zpracovává půdu. Se vzduchem do půdy pronikají kosmické síly, které pak může rostlina přijmout a využívat je až do příštího zpracování půdy.

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu. Zemito-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-květových dnech podnítlí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší pílí při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil rotoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpopelnováním doporučujeme rotoče varroa známým způsobem spálit a rozdrcený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi plásty. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Býkem.

Pokyny pro včelaře na rok 2009

Leden: Merkur, Jupiter a Neptun se nacházejí před Kozorohem. To včelám ještě nadělí zimní klid. Od 22. 1. bychom však měli počítat s čistícím proletem včel. Včas vyjmout zimní podložky a otevřít česna.

Únor: Působením planetárních konstelací bude únor ještě skutečným zimním měsícem. Zabalení úlu zatím neodstraňovat.

Březen: Počínaje druhým týdnem vylákají Merkur a Mars před Vodnářem k rozkvětu první jarní květiny a postarají se o slušnou nabídku pylu. Plodování tak bude moci dobře začít.

Duben: V prvním týdnu budou srážky ještě dominovat. 9. 4. přechází Merkur před Berana, což povede k oteplení půdy a k teplejším nocím; také to bude dobrou podporou startu do včelího roku. Na volných plochách už klidně můžeme vysévat medonosné rostliny.

Květen: V květnu budou převažovat vodnaté a zemité konstelace. To by již nyní mohlo vést ke snůšce medovice. Medování pak od 29. 5. napomůže Merkur a od 30. 5. Mars; oba v tu dobu přejdou před Berana. Podle možností je dobré ještě i v květnu vysévat další medonosné rostliny.

Červen: Červen by měl být skutečným včelím měsícem. Venuše a Mars před Beranem, Jupiter a Neptun před Vodnářem, to s sebou přinese dobré časy pro rozmnožování včelstev a odchov matek. S odchovem matek začneme včas, v červenci už totiž musíme počítat s chladnějšími nocemi. Podle možností využíváme květové dny.

Červenec: V červenci se pět planet nachází před zemitými souhvězdími. Postarají se o studené noci. Včely by nyní měly mít možnost létat na medonosné rostliny vyseté v dubnu a květnu. Rozmnožování včelstev by již mělo být ukončeno.

Srpen: Do 19. se srpen jeví jako velmi příznivě nakloněný včelám, potom musíme počítat se silnějším výskytem mlh. Zimní zakrmování by mělo být rychle ukončeno, aby včelstva mohla krásné září v klidu využít k tomu, aby se dala do pořádku na zimu.

Září: Od 10. se září bude ukazovat ze své slunné stránky, což bude od poloviny měsíce ještě zesíleno několika planetárními opozicemi. Bohužel se Saturn před Lvem posune na příští čtyři roky před Pannu a odsud bude moci podporovat jen stavební pud včel.

Říjen: V prvním týdnu budou mít včely ještě možnost snášet pyl, potom jim však říjen ukáže svá chladná záda.

Listopad: Chladné říjnové počasí bude trvat i v listopadu. Nyní bychom měli včelstva zazimovat.

Prosinec: 3. přechází Mars před Lva a Merkur před Střelce. Jestli se proti ostatním vodnatým konstelacím dokážou prosadit, na to si musíme počkat. Po kolísání povětrnosti by česna měla být vždycky otevřená.

Chov včel v dnešní době

Když člověk na jaře projíždí krajem, má skoro dojem, že kdysi tristní krajina bez jediného květu se pro včely změnila na pohádkovou říši blahobytu. Kam člověk dohlédne, spatří velká řepková pole, z nichž se line nádherná vůně. Podíváme-li se na tato pole blíže, neuvidíme na nich skoro žádné včely. Jen po několik málo dnů, pokud dostatečně zaprší a noci jsou hezky teplé, je řepka pro včely dobrým zdrojem nektaru. Zajímavé je, že staré velké řepkové oblasti v Evropě se nacházely vždy v blízkosti moře, kde vysoká vlhkost vzduchu spojená s teplem podněcuje podstatně větší tvorbu nektaru. Včely, které se používaly k opylení, tady včelařům přinášely pohádkové výnosy medu. Pokud se pak o něj dobře starali, ani nestačili stáčet, aby pokryli poptávku.

Jak by tedy měla vypadat péče o med? U řepky, tak jako u všech květových medů, se větší část medu nechá zavičkovat, včelař vytáhne plást, drží ho vodorovně, trochu ho nakloní dolů a dívá se, jestli vystřikne med. Není-li tomu tak, lze med sklízet. Kdysi byli lidé názoru, že řepkový a pampeliškový med nesmí být úplně zavičkován, protože by už v buňkách cukernatěl a nedal by se vytočit. Tento názor rozšiřovali patrně včelaři, kterým se nechtělo med před vytáčením odvíčkovávat. Pokud chce včelař dosáhnout dobré kvality medu, musí med nechat pokud možno co nejvíc zavičkovat, aby síly, které vycházejí ze včelí buňky, mohly na med skutečně dobře působit.

Po vytočení bychom měli med nechat jeden až dva dny usadit, aby vzduchové bublinky a částčky vosku stouply na hladinu a včelař je mohl s pěnou odstranit.

Nyní začíná nejdůležitější část ošetřování medu, totiž míchání. Můžeme k tomu použít trojhrannou hůlku z lipového, habrového nebo javorového dřeva o délce ramene 4 až 5 cm, nebo míchací spirálu. Nějakou dobu už existují i všelijaká „turbomíchadla“, která mají včelaři míchání ulehčit, což také dělají. Bohužel tomu pak ale často bývá tak, že med po použití těchto přístrojů už nezluhne. Pro spotřebitele je to jistě příjemné. Kvalita však utrpěla, protože medu, který po míchání už necukernatí, resp. netuhne, jsme vzali schopnost krystalizace a tím jednu z nejvýznamnějších schopností. Po míchání dřevem nebo míchací spirálou – začínáme při okraji a mícháme ve spirále do středu vědra – bude med krystalizovat v jemných krystalcích, bude se na jazyku rozplývat jako máslo a člověku ukáže celou svou rozmanitost chutí. Samozřejmě, že ho pak skladujeme v tmavé a chladné místnosti.

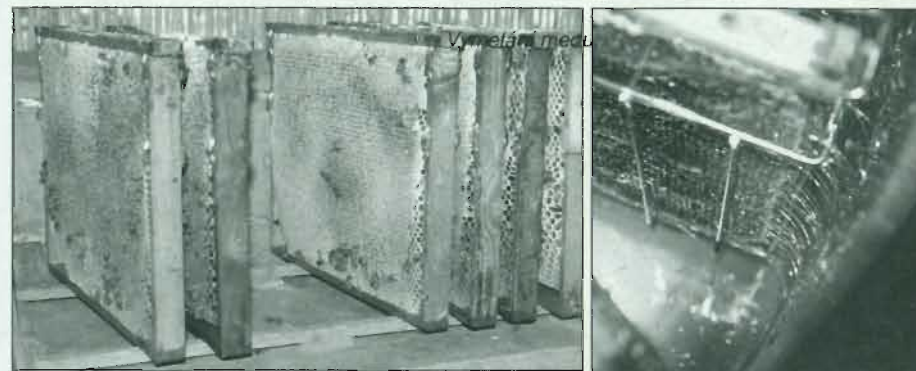
Odvrátíme-li pohled od řepkových polí, všimneme si rostliny, které rok od roku přibývá, totiž kukuřice. My včelaři bychom se v podstatě z tohoto doplňkového zdroje pylu mohli radovat, i když víme, že pyl větrosnubných rostlin nemá pro včely žádanou výživnou hodnotu. Co nám nebo včelám však přináší tyto velké plochy řepky a kukuřice, pomineme-li tentokrát med a pyl? Obrovská množství prostředků na ochranu rostlin, bez nichž by tyto rostliny vůbec nerostly. Jistě, tyto prostředky jsou dnes všechny nejedovaté pro včely, co to ovšem znamená? Když se s nimi včela létavka dostane do kontaktu nebo je přijme s nektarem a vodou z rosy, zůstane naživu. Jak ale dlouhodobě působí ty jistě nepatrné stopy, které se dostanou do včelí potravy, na plod a následné generace? Lze v tom spatřovat příčinu „moderních“ nemocí včel? Na všechny

Hesenská krajina s řepkovými poli

Kukuřice

Zavičkováné medové plásty

Vymetání medu

tyto otázky nebylo zatím možné najít odpověď, víme jen, že lidé od jisté doby považují za velmi důležité, mohou-li sami dostávat potraviny pokud možno bez přídavných látek poškozujících zdraví. To vedlo k mezitím vskutku pozoruhodnému nárůstu počtu ekologických podniků v zemědělství. Podobně budeme asi i my včelaři muset dbát na to, aby naše včely v budoucnu nacházely skutečně čisté zdroje snůšky bez chemických „éček“, aby tak bylo zajištěno jejich zdraví.

Opakovaně se nás tážete na možné účinky geneticky modifikovaných rostlin na včely. Definitivní odpověď na ni ani my nemůžeme dát. Každý sám se musí pokusit udělat si o této problematice obrázek. Když se trochu porozhlédneme po světě a všimneme si například televizních pořadů, které jsou vysílány pozdě v noci, zjistíme, že existují i kompetentní lidé, kteří mají odvahu hovořit na veřejnosti o škodlivých důsledcích genetických modifikací u rostlin a zvířat. Ukazují, že jakékoli „zahrávání si“ s geny u rostliny nebo zvířete by mělo být odmítnuto. Podle mého názoru si tak můžeme velmi dobře představit, že kukuřice, která se u prasat stará o neplodnost, využitá včelami jako zdroj pylu, sotva zvýší jejich plodnost; spíše naopak. Také člověk, který si pochutná na šťavnatém řízků z takto neplodných prasat, přijme do svého organismu omezení, která u prasete vedla k neplodnosti. Chceme-li mít zdravé včely, musíme jim nabídnout také „pravé“ a zdravé rostliny.

Rudolf Steiner nám ve svém výkladu o evoluci velmi zřetelně ukazuje těsné spojení mezi člověkem a včelou. Vezmeme-li tento výklad vážně, nebude pro nás těžké najít mezi člověkem a včelou paralely. I bez vědeckého důkazu budeme moci akceptovat to, že problémy, které včely mají v důsledku životního prostředí, také budou nebo již jsou problémy nás lidí.

Albert Einstein se k této tematice vyjádřil velmi realisticky: „...pokud včely ze Země zmizí, zbývají lidem už jen čtyři roky života. Žádné včely, žádné opylení, žádné rostliny, žádná zvířata, žádní lidé.“ Převzato z www.umweltjournal.de (erst stirbt die Biene, dann der Mensch).

Působení planet Neptunu ♆ a Pluta ♇

Zde budou popsána jednotlivá pozorování z dění na Zemi, která jsou pro čtenáře zajímavá a je dobré brát je v úvahu.

V našich výsevních dnech například stojí „Z“ jako „sklon k zemětřesení“. Několik desetiletí jsme mohli pozorovat, že zemětřesení nastávají většinou tehdy, když se planety dostanou do určitých úhlových postavení k Neptunu. Když jsme se před nedávnem podívali na dění při zemětřeseních

za posledních 45 let a spočítali jsme, kolik lidí přitom přišlo o život, dospěli jsme ke skličujícímu číslu 967 000 mrtvých, a to v důsledku těchto úhlových postavení k Neptunu.

Pak ve Výsevních dnech stojí další písmeno, a to „V“ jako „sklon k vulkanické činnosti“; to znamená, že když se planety dostanou do určitých úhlových postavení k Plutu, začnou se sopky na Zemi ozývat.

V současnosti se počítá na Zemi s 500 až 600 činnými vulkāny, které si zčásti téměř neznatelně „popublávají“. Na druhé straně vyslaly sopky na východě Ruska v únoru 2005 do atmosféry obrovská množství popela, takže byl omezen letecký provoz.

V březnu 2005 se totéž stalo v USA a v Mexiku. Tady byl popel vyvržen až do výše 11 000 metrů.

U příležitosti jednoho kurzu, který jsme pořádali na Sicílii, jsme jednu noc přenocovali u přátel v Katánii. V noci jsem se vzbudila; pokoj byl ozářen jasně rudou barvou. Byla jsem přesvědčena, že někde hoří, a vyděšeně jsem vzbudila naše hostitele. Oni mě s úsměvem vyzvali, abych se podívala do Výsevních dnů. V italském vydání stál pro tento den „sklon k vulkanické činnosti“. Etna do dálky rudě ozářila krajinu, i když žádná láva nevytekla.

Při jednom pozdějším pobytu na Sicílii jsme chtěli jet nahoru k Etně, abychom si ji tady prohlédli. Po dvou třetinách cesty nahoru jsme se však museli obrátit, protože přetekla, lávový jazyk se ovocným sadem doplazil k silnici, po které jsme jeli, přetekl přes ni a pak se rozlil dál do vinic.

Při zpracovávání našich desetiletých záznamů o výbuchlých sopkách se 126 proběhlými výbuchy jsme konstatovali, že ke 106 z nich došlo za výše zmíněných úhlových postavení vůči Plutu, zbytek při „sklonu k zemětřesení“. Pět z nich nemohlo být objasněno. Přitom jsme nebrali v úvahu sopky, které neustále nenápadně bublají. V novém vydání naší publikace „Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit“, které co nevidět vyjde, přineseme o těchto událostech podrobnou zprávu.

Bohužel se Mezinárodní astronomická unie v loňském roce usnesla na tom, že Pluto není planeta, a některé astronomické kalendáře ho tak hned přestaly mezi planetami uvádět. Naštěstí máme Efemeridy, které sahají až do roku 2050, takže můžeme konstelace Pluta i nadále sledovat a využívat.

Používání biologicko-dynamických preparátů

Rudolf Steiner ve svých přednáškách na začátku 20. století uvedl, že „Země umírá, stává se mrtvolou a je na lidech, aby ji znovu oživil“ (GA 194, 1919). Mezi posluchači byli také zemědělci, kteří se ho pak zeptali: „Co pro to můžeme jako zemědělci udělat?“ Rudolf Steiner jim přislíbil „Zemědělský kurz“, který se pak konal v červnu 1924. O tom už jsme v našich Výsevních dnech i v jiných publikacích často psali. Z doporučení tohoto kurzu vzešlo „biologicko-dynamické zemědělství“. Kompostové preparáty byly dány pro oživení Země. K jejich přípravě se vezmou přesně označené zvířecí orgány, naplní se určitými léčivými rostlinami, vloží se na zimu do země, na jaře se vyjmou a hotovým preparátem se ošetří hnůj a rostlinné odpady, které se později použijí k oživení půdy a které rostlině umožní lepší zhodnocení kosmických sil.

Zemědělci v Anglii ovšem krmili přežvýkavce masnými výrobky. Zvířata z toho onemocněla a musela být poražena a spálena. Mluvílo se o BSE a byly zde obavy, že nemoc je přenosná na člověka. Netrvalo dlouho a nemoc se objevila i na pevnině. Evropská rada se usnesla, že

v budoucnu nesmí být používány žádné zvířecí orgány. Jatka obdržela příkaz, aby po porážce krávy byly všechny vnitřní orgány okamžitě zlikvidovány. To nejvíce zasáhlo biodynamiky; vždyť čím by tento způsob hospodaření byl bez kompostových preparátů?

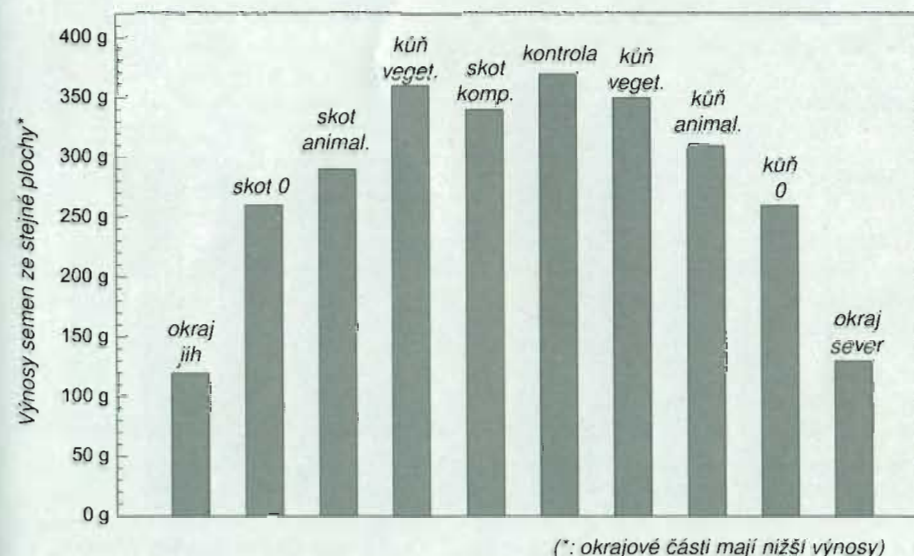
My jsme s nimi pracovali desítky let a provedli jsme mnoho pokusů. Nejprve jsme srovnávali, zda lze pomocí ovčích, kozích nebo srnčích orgánů dosáhnout téhož jako pomocí orgánů kravských. Bylo by pak ale zapotřebí mnohem více zvířat, protože mají mnohem menší orgány.

Při našich výzkumech jsme tedy zjistili, že řebříčkový preparát zprostředkuje síly Venuše, heřmánkový síly Merkuru, preparát z dubové kůry síly Marsu, preparát z pampelišky (smetanky) síly Jupiteru. Díky našemu dlouholetému studiu stromů jsme znali jejich planetární příslušnost. A tak jsme se rozhodli, že srovnáme stromové schránky použité při výrobě kompostových preparátů se schránkami zvířecími.

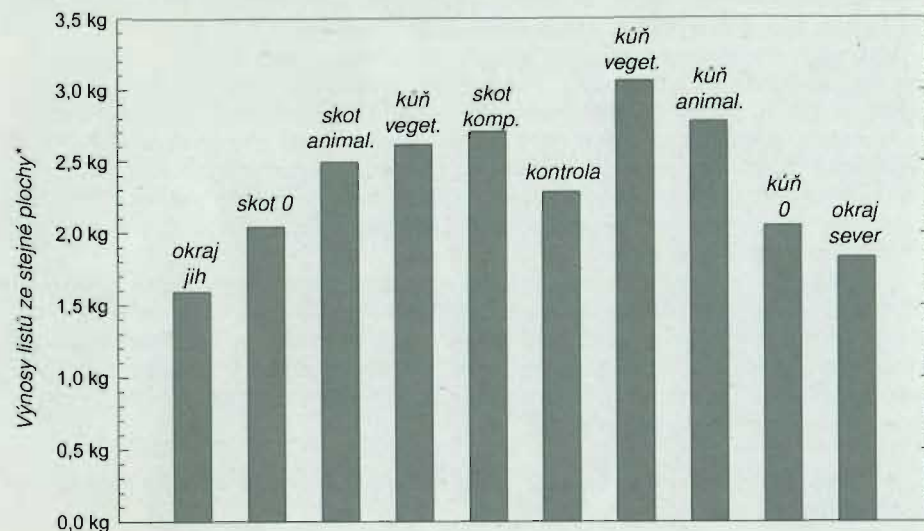
V následujícím roce jsme samozřejmě museli vyzkoušet četné komposty. Potom následovaly srovnávací pokusy s hnojením mnoha druhů rostlin a neutrální přesevy, abychom mohli zjistit, jaký je účinek na reprodukční sílu rostlin. Nutná však byla druhá série srovnávacích pokusů s hnojením, abychom mohli i pomocí rozborů zjistit, jestli se nacházíme na správné cestě. V naší publikaci „Die biologisch-dynamischen Präparate“, která brzy vyjde, budou uvedeny podrobné popisy, podle nichž může praktik pracovat.

Následující čtyři grafy ukazují výsledky v růstu rostlin u srovnávacích pokusů s hnojením při použití animálních a vegetariánských preparátů.

Pokus s hnojením kompostem 2005/2006: výnosy semen svazenky

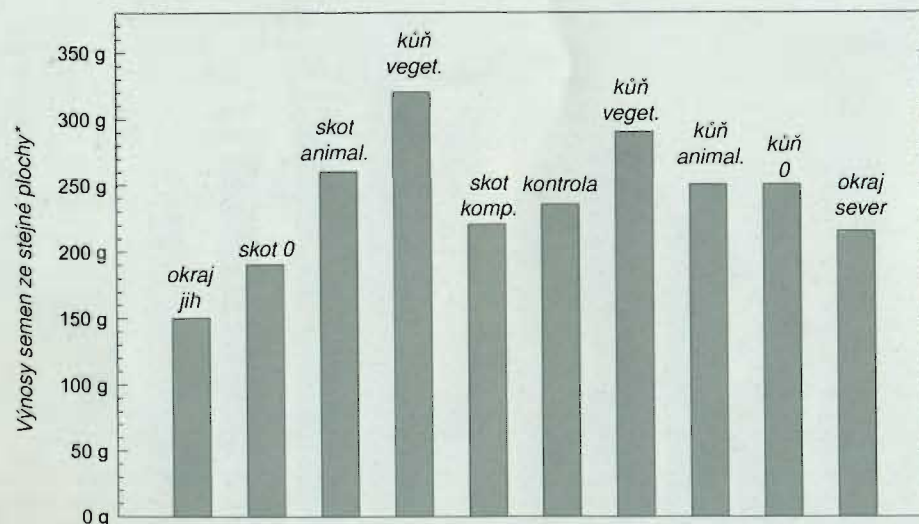

Pokus s hnojením 2005/2006: výnosy listů polníčku

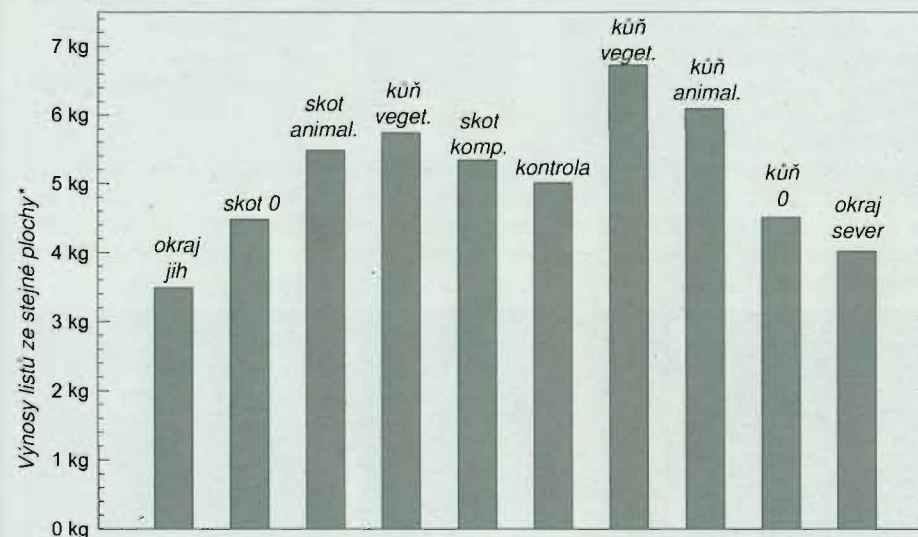
(*: okrajové části mají nižší výnosy)

Pokus s hnojením 2005/2006: výnosy semen špenátu

(*: okrajové části mají nižší výnosy)

Pokus s hnojením 2005/2006: výnosy listů špenátu

(*: okrajové části mají nižší výnosy)

Čtyři grafy ke srovnávacím pokusům s hnojením z roku 2006

V roce 2004 jsme vyrobili biodynamické preparáty z hlediska dvou různých aspektů. V prvním případě byly komposty ošetřeny preparáty, tak jak jsou známy jako „klasické“, zhotovenými za použití vnitřních orgánových schránek pocházejících z krávy.

Ve druhém případě jsme vyvinuli novou verzi preparátů, zhotovených bez zvířecích orgánů, avšak za použití stromových schránek; těmito preparáty jsme pak komposty ošetřili. Po dvou letech jsme tyto komposty mohli použít ve srovnávacích pokusech s hnojením.

Nyní bychom se podívali na grafy ukazující výnosy svazenky, polníčku, špenátových listů a špenátových semen.

Je překvapivé, že jak u kompostu z hovězího hnoje, tak u kompostu z koňského hnoje dávají nejvyšší výnosy takzvané vegetariánské preparáty. To je pro nás velmi potěšující, protože v rámci EU se zvířecí orgánové schránky už nesmí používat. Na těchto čtyřech grafech lze velmi dobře vidět sklizeň u jednotlivých variant. Zemědělci a zahradníci tedy mohou i nadále pracovat biologicko-dynamicky.

Zacházení s popelem z kožek divokých zvířat

K tomuto tématu dostáváme opakovaně dotazy čtenářů. U našich pokusů v této lesnaté krajině velmi trpíme vpády zvěře na naše pokusná pole. Pokud ploty nejsou zakopané půl metru pod zem, divočáci je prostě nadzvednou. Srnčí a jelení zvěř je přeskočí, pokud nejsou dostatečně vysoké.

Od přátel myslivců jsme dostali kuže. V termínu, který je uveden ve Výsevních dnech, jsme je spálili v našich kamnech na dřevo. Potom jsme popel z dřeva spolu s popelem z kuží hodinu

dynamizovali v hmoždíři nebo v míchačce na beton (stroj, který se může otáčet doleva i doprava) nebo jsme vyšli z popela z kůží a s dřevným popelem jsme zhotovili osmou decimální potenci D8.

Na jednom poli jsme popel ručně rozprášili kolem dokola. U větších pozemků nasypal Matthias popel do malého secího stroje. Potom pomocí papírové podložky nastavil stroj tak, aby za strojem zůstávala jen nepatrná popelová stopa. Se strojem pak přešel kolem jednotlivých polí takovým způsobem, aby popelová stopa nebyla přerušovaná. Nadto jsme ještě provedli srovnání dynamizovaného popela a potence D8.

V obou případech se zvěř držela daleko od našich plodin. Za pomoci secího stroje jsme jedno neoplocené pole ohraničili velmi jemnou stopou popela ze srnčí kůže. Smy spásly jetel na okolní louce až do vzdálenosti dvou metrů od pokusného pozemku, ušetřily však plodiny za popelovou hranicí. Můžeme tedy usuzovat, že popel měl asi na dva metry vyzařování, které zvířata vnímala.

Spalování kůží v kamnech na dřevě

Zpopelňování na poli

Když popel dynamizujeme, vezmeme na 100 gramů popela z kůží 900 gramů dřevného popela a hodinu ho roztíráme; anebo vyjdeme z deseti gramů a s dřevným popelem nebo vodou zhotovíme osmou decimální potenci.

Pro aplikaci popela použijeme tedy secí stroj, pro tekutou formu zářový postřikovač nebo na dlouhé hranice polí postřikovač traktorový. Tyto aplikace přinesly mnohem lepší výsledky než rozhazování popela rukou.

Dotazy čtenářů k pěstování brambor

Před čtyřiceti lety pracovali šlechtitelé intenzivně s bramborami. Nešlo jim však o celkovou vegetaci, ale vždycky jen o snášenlivost vůči dusíku. Zdraví brambor tenkrát bylo obětováno hnojení. Jako dítě jsem ještě zažívala hnojení brambor hnojem nebo kompostem na podzim. Můj otec trval na tom, aby se výsadba a okopávka prováděly jen za hezkého počasí.

V roce 1963 jsme brambory zařadili do našich srovnávacích pokusů s rytmy a začali jsme také s používáním biologicko-dynamických preparátů.

Z toho vyplynulo, že jsme plochy, které měly být podle osevního postupu v příštím roce osázeny bramborami, na podzim pohnouli 20 t/ha dobře rozloženého kompostovaného hnoje. Kompost se pokud možno již v září mělce zapraví do půdy a aplikuje se kravincový preparát. Nejpозději na konci října se pole zorá na zimní brázdu a ještě jednou se použije kravincový preparát.

Jakmile se na jaře půda prohřeje, v kořenových dnech se zpracuje a postříká se roháčkem. Pak se brambory vysadí. V chladnějších polohách je radno počkat, dokud Slunce nedojde před region Býka (13. 5.). Brambory pak rychle vyklíčí a porostou velmi svižně.

Asi za čtyři týdny provedeme pokud možno dvakrát navečer v listových dnech postřik kopřivovým výluhem.

Titia a Friedrich při výsadbě brambor

Kvetoucí brambory

V následujících kořenových dnech provedeme zrána postřik křemenáčkem, a to v průběhu několika týdnů třikrát. Nezbytnou okopávku, hrůbkování a pletí bychom měli provádět vždy v kořenových dnech.

Pokud bramborová nať na podzim neodumře dostatečně brzy, postříkáme brambory jedenkrát v září, v kořenových dnech odpoledne, křemenáčkem. Sklizeň by měla být provedena rovněž v kořenových dnech. Při takovém ošetření jsme nikdy neměli problémy s plísní bramborovou a měli jsme dobré výnosy.

Někteří pěstitelé mají ovšem problémy s mandelinkou bramborovou. Tu bychom měli posbírat, uchovat ve sklenicích s víkem a příštího roku za postavení Slunce a Měsíce před Býkem spálit, zhotovit roztok D8 a třikrát za Měsíce před Býkem postříkat. To můžeme provést již při podzimní orbě na zimní brázdu na plochách, které mají být na jaře osázeny bramborami, pokud nám z uplynulého roku zbyla „mandelinková potence“.

Pěstování rajčat

Rajče patří k rostlinám, které řadíme do první trati. Není to však zvíře, které bychom měli krmit velkými dávkami hnojiva. Rudolf Steiner na dotazy praktiků vznesené během Zemědělského kurzu řekl, že rajče by nejraději rostlo na svém vlastním hnoji.

S rajčaty jsme prováděly mnoho pokusů. Při srovnávacích pokusech s hnojením se tato poznámka nepotvrdila. Na podzim jsme veškeré odpady z rajčat zkompostovali, ošetřili biologicko-dynamickými preparáty a tento kompost jsme příští rok na jaře zapravili do rajčatových záhonů. Pro srovnání jsme rajčata pohnouli zkompostovaným hnojem a kompostem z jiných rostlinných odpadů.

Sklizeň brambor

Rajčata na záhonu

Nejlépe a nejzdravěji rajčata prospívala po aplikaci 10 t/ha zcela rozloženého hnoje zvířat, který se na podzim zapravil do půdy, a měla také velmi dobré výnosy. Po rostlinném kompostu dělala rajčata poněkud podvyživený dojem, pokud se do kompostu nepřidalo trochu rohového a kostního hnojiva. Na vlastním rajčatovém kompostu byly rostliny již v raném růstovém stádiu napadeny houbovými chorobami. Při výsevu ve skleníku nebo na parapetu jižního okna, stejně jako při výsadbě na záhony, aplikujeme preparát roháček.

V osevním postupu je můžeme dobře pěstovat po zelí. Jakmile rajčata vytvoří třetí pár listů, provedeme v listových dnech večer postřik kopřivovým výluhem. To během jednoho měsíce třikrát opakujeme. V následujících plodových dnech zamícháme brzy zrání křemenáček a postříkáme jím rostliny, rovněž třikrát během jednoho měsíce.

Postranní výhony bychom měli vyštípat jen v plodových dnech navečer. Všechny kultivační práce by se měly provádět jen v plodových dnech. Sklízíme jen v květových a plodových dnech a vyhýbáme se proškrtnutým nepříznivým dnům.

Pokud chceme sklídit semena, měli bychom již na konci září vybrat příslušné plody a nenechávat si semena až z posledních nedorostlých plodů z listopadu. Pokud jsou při uklízení zahrady v říjnu na rostlinách ještě zelené plody, vyjmeme ze země celou rostlinu a pověsíme ji kořeny nahoru na chráněné, slunné místo. Plody pak ještě dozrají a jsou vhodné ke konzumu.

Trojí aplikaci kopřivového výluhu a křemenáčku se povrch listů stabilizuje natolik, že žádné spory phytothory (plísňe bramborové), které se na ně dostanou s deštěm, nemohou do listu proniknout.

Pokud přijdou pozdní mrazíky, když už jsou rajčata vysázená na venkovní záhony, měli bychom vzít kapalný kůzlkový preparát, dát 10 kapek do 10 litrů vody, 10 minut míchat a rajčata postříkat. Většinou netrvá dlouho, a rajčata povadlé svěsí listy. Potom rostliny a půdu pod nimi postříkáme kopřivovým výluhem a čistou vodou je vydatně zalijeme. Za několik hodin se rajčatové rostliny opět narovnají a rostou normálně dál.

Vzpomínka na Martina Bendera

Martin Bender vyrůstal na jednom německém statku v Maďarsku. Po poslední válce byly němečtí osadníci z Maďarska vykázáni. Tak se dostal do Dexbachu. Pracoval zde v regionu v jedné slévárně, dokud nedosáhl důchodového věku. Jeho srdce však již od dětství bilo pro zemědělství. Tak nám nabídl spolupráci a ještě dvanáct let nám pomáhal se všemi pracemi v naší pokusné stanici.

Snad stokrát míchal s opravdovou oddaností preparáty. Vždycky byl tak trochu na pochybách, jestli stačí míchat kravincový preparát skutečně jen 20 minut a jestli by neměl lepší účinek, kdyby se, tak jako roháček a křemenáček, míchal celou hodinu.

Přes léto bylo po celé týdny jeho prací plít parcely s pokusnými plodinami. Často se divil, že u nás roste více druhů plevelů, než kolik znal z Maďarska. Jeho ruce byly tak hbité, že mu při pletí nikdo nestačil. Vždycky již brzy po ránu se přišel zeptat, co všechno má tento den zařídit. Většinou byl hotový dříve, než se čekalo. Byl vždycky zdvořilý a spokojený.

Martin Bender míchá preparát

Když v listopadu 2007 uklídl na dvoře poslední listy, nebyl na tom už zdravotně příliš dobře. Tehdy mě utěšoval: „Než bude zase padat listí, budu zdravý!“ Ale jeho zdravotní stav se zhoršoval a v březnu 2008 překročil práh smrti.

Každý den si na něj při práci vzpomínáme. Moc nám chybí. A tak na něj s vděčností vzpomínáme.

Martin zakládá kompost

Ošetřování sadů, vinic a výsadeb bobulovin

Na žádost různých ovocnářů a vinařů můžeme dát následující doporučení týkající se pěstování ovoce, révy vinné a bobulovin s výjimkou brusnice borůvky:

Na severní polokouli začíná ovocnářský rok začátkem listopadu. V tu dobu bychom měli rozhodit na jeden hektar 100 q dobře vyzrálého kompostu. Jakmile opadá listí, můžeme provést v plodových dnech trojí zpracování půdy se současným postřikem kravincovým preparátem (se stromovou pastou) na kmen a větve. To je náhrada za dříve doporučovaný nátěr kmenů.

Příprava stromové pasty: Do dřevěné kádě dáme 10 kg kravinců, 10 kg jílů, 2,5 kg čedičové moučky (moučky!), 2,5 kg dřevního popela, 1 l syrovátky. To celé jednu hodinu mícháme rýčem, tzn. dynamizujeme. Pastu můžeme nechat stát na tmavém, chladném místě a v průběhu týdnu ji spotřebovávat.

Při míchání krávcového preparátu přidáme na 100 l vody 1 kg pasty a 20 min. mícháme. Necháme krátce odstát a přes dvě silonové punčochy naplníme postřikovač; vyhneme se tím zacpání trysek. Postřik opakujeme třikrát v plodových dnech, současně se zpracováním půdy.

V březnu bychom měli aplikovat preparát roháček – také třikrát v plodových dnech současně se zpracováním půdy, zároveň však i na kmeny a větve. Jakmile na jaře vyraší první lístky, provedeme jedenkrát v listový den navečer postřik kopřivovým výluhem. Když se po odkvětu objeví první listy, můžeme poprvé aplikovat křemenáček na list. V plodový den bychom měli půl hodiny před východem slunce začít míchat, hodinu mícháme a pak ihned postřikujeme.

V květových dnech brzy zrána můžeme provést jeden postřik výluhem smetanky a jeden postřik výluhem heřmánku.

V plodových dnech můžeme jedenkrát aplikovat výluh řebříčku, a to nezávisle na postřiku křemenáčkem.

Křemenáček a rostlinné výluhy aplikujeme vždy brzy po ránu na list. Pro postřik křemenáčkem na podporu tvorby pupenů v ovocných a bobulových sadech v létě na další rok lze použít v roce 2009 tyto termíny: 22., 26. a 27. června, 2.–6. a 7. července.

Výsevní dny pro stromy a keře

24. 1. 2009	bříza a lípa
5. 2. 2009	jalovec a černý rybíz
8. 3. 2009	jasan, cedr, borovice, jalovec, líska
19. 3. 2009	meruňka, broskvoň, kaštanovník setý, švestka, trnka
5. 4. 2009	dub, tis, jabloň, javor, jírovec (kaštan), šípek
23. 6. 2009	jasan, cedr, jedle, smrk, hloh
4. 7. 2009	meruňka, broskvoň
30. 7. 2009	vrba jíva, renklóda, kaštanovník jedlý
31. 7. 2009	kdouloň, olše lepkavá, bez černý
1. 8. 2009	myrobalán, mirabelka, kaštanovník jedlý, renklóda
14. 8. 2009	jasan, jabloň, líska, jeřáb
20. 8. 2009	meruňka, broskvoň
21. 8. 2009	modřín, topol, vrba jíva, kalina, šeřík
26. 8. 2009	bobkotřešeň, ořešák, brslen, olše
11. 9. 2009	bříza, hrušeň, lípa, javor
15. 9. 2009	jalovec, černý rybíz, magnólie, šeřík, tůje, slíva
17. 9. 2009	jedle, smrk, jasan, jeřáb
23. 9. 2009	modřín, topol, vrba jíva, kalina, šeřík

Termíny pro porážení speciálních dřevin

20. 10. 2009	modřín, lípa, jilm, kaštanovník setý, javor
29. 10. 2009	bříza, hrušeň, cedr, buk, javor
15. 11. 2009	jasan, líska, smrk
26. 11. 2009	dub, tis, jírovec (kaštan), ořešák
11. 12. 2009	dub, tis, jasan, líska, smrk

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové květové dny během období výsadby.

Lískové oříšky

750-letá lípa v Himmelsbergu

Bříza

Poněkud jiná kvalita

Od roku 1952 se naší pokusnou prací, zaměřenou na kosmické rytmy a použití biologicko-dynamických preparátů, snažíme přispět k produkci vysoce jakostní výživy pro člověka, zároveň však také dělat to nejlepší pro Zemi.

V dnešní době existuje vedle konvenčního zemědělství také zemědělství ekologické. V tomto typu zemědělství se nepoužívají problematické prostředky, jako např. herbicidy, hnojí se statkovými hnojivy a zemědělci se řídí kosmickými rytmy, jak je doporučujeme v našich Výsevních dnech. Ke zlepšení kvality se postřikují rostlinné výluhy, které jsme vyzkoušeli v dlouholetých pokusech. Aby zemědělec dospěl u svých produktů ke kvalitě Demeter, tj. k biodynamické kvalitě, chybí ještě použití bio-dynamických preparátů.

Jsou zvířata, která tuto bio-dynamickou kvalitu přesně poznají, kupříkladu divoká prasata. Přesně vědí, kde na poli rostou biodynamické brambory nebo biodynamická pšenice. Když jsem hovořila s místními myslivci a ptala jsem se, jestli by nemohli postřílet víc černé zvěře, dozvěděla jsem se, že v katastru tří vesnic zastřelili asi 150 prasat. Řekli mi ovšem, že prasata šla vždycky nejprve na naše pole; mají tedy nos na biodynamickou kvalitu.

Rodinka divokých prasat

Pšeničné pole zpustošené divokými prasaty

Jelen

Zadržet se dají jenom tehdy, pokud se ploty zapustí půl metru do země, těsně nad zem se upevní ostnatý drát a zároveň se zabuduje elektrický ohradník.

Žitné pole podupané jelení zvěří

Ale i srnčí a jelení zvěř pozná především rostoucí biodynamické žito. Tady elektrický ohradník příliš nepomůže – prostě ho přeskočí. Proti srnčí zvěři musí být plot vysoký 2,5 metru a proti jelení ještě vyšší. Zvířata zaměří horní okraj plotu, hop! – a už jsou na druhé straně a pochutnávají si na biodynamickém žitečku.

Naše slepice a přejetá liška

I naše slepice milují biodynamické obilí. Když se krmí příslušnou pšenicí, zakládají tukové polštáře, při krmení biodynamickým ovsem snášejí více vajec a k dispozici pak máme také více vaječných skořápek. Kvality, které takto vznikají, pozná, jak se zdá, především liška. Tak si od nás odnesla čtyři slepice. Říkali jsme si, že asi stačila sežrat jen jednu, a hledali jsem kolem, kam si schovala ostatní. Pak jsme ale ji samotnou našli mrtvou u silnice. Zřejmě spořádala příliš mnoho biodynamické kvality a nebyla pak dost rychlá na to, aby se vyhnula vozidlu.

Mezi pokusným žitem a pšenicí byl pás „biodynamických“ bodláků, do kterého se nepustila ani prasata, ani srnčí. Napravily to však ovce a kozy jednoho kočovného pastevce. Ještě měkké kvetoucí bodláky ožraly až na hlavní stonek.

Již v době mého dětství jsme měli zvláštní způsob, jak zacházet s bodláky. V jednom suchém roce celé měsíce nepršelo. Tenkrát nebylo možné krmení pro zvířata nakoupit. Krávy ve vesnici přestaly dávat mléko. Každý večer jsme s tatínkem vyjížděli s kravským spřežením na neobdělávaná místa a k okrajům lesa. On tam pak sklízel kopřivy a bodláčí. Ty se ve velkém kotli povařily spolu s plevami. Tato krmná hmota se nechala přes noc odstát a ráno se jí nakrmily krávy, které poté dávaly značné množství velmi tučného mléka, mnohem více než z běžné píce. Náš dvůr byl jediný ve vesnici, který ještě mohl dávat na trh máslo. Sousedé se tomu velmi divili

a ptali se mě, čím že to krávy krmíme. Řekla jsem, že kopřivami a bodláčím. Ale oni si mysleli, že si z nich utahují.

Ovce

Bodlák

Kráva

Publikace vydané v nakladatelství „Aussaattage M. Thun Verlag“

Hinweise aus der Konstellationsforschung für Bauern, Weinbauern, Gärtner und Kleingärtner. 8. vydání.

Unkraut- und Schädlingsregulierung aus der Sicht der Konstellations- und Potenzialforschung. Nové vydání v přípravě.

Milch und Milchverarbeitung. 2. rozšířené vydání.

Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit. Připravuje se nové vydání.

Die Biene – Haltung und Pflege. 5. přepracované vydání.

Der Wanderer. Obrazy Waltera Thuna a vyprávění Marie Thunové.

Tausendgulden- und Hellerkräuter.

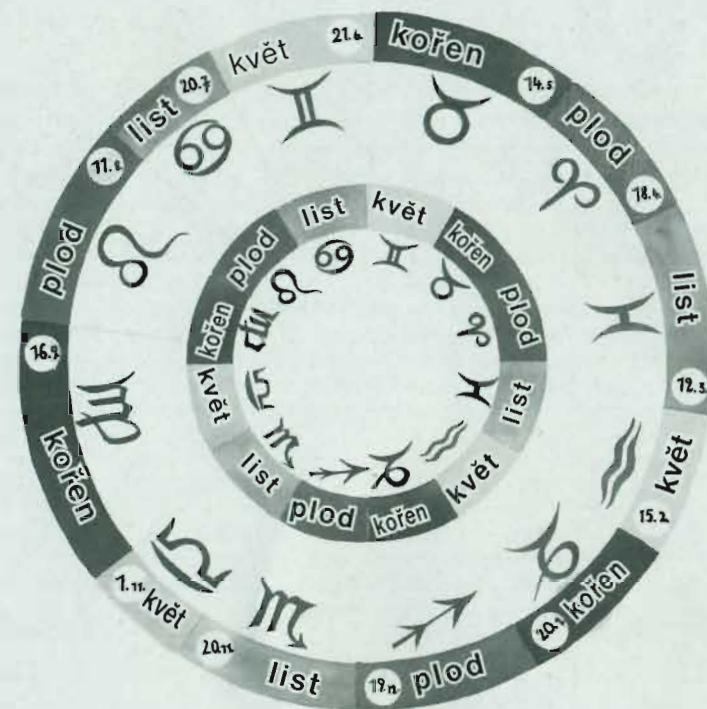
Bäume, Hölzer und Planeten.

Kosmologische und Evolutionsaspekte zum „Landwirtschaftlichen Kurs“ Rudolf Steiners.

Zvěrokruh

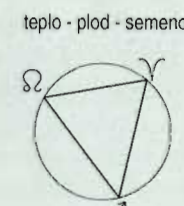
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následující souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vloženým dnem v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen po staru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postřikem křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podnítíme impuls výsevniho dne.

Siderický Měsíc

Při svém 27-denním oběhu Země prochází Měsíc dvanácti regiony zvěrokruhu a zprostředkovává Zemi síly, které zde promlouvají skrze čtyři klasické živly. V rostlině způsobují plození ve čtyřech rozličných oblastech, rozličných orgánech. Okamžikem výsevu, kultivačních prací a sklizeň můžeme podpořit růst a zdraví rostliny.

Podobně působí tyto síly ve včelstvu. Včelstvo se v úlu navenek uzavře, když jej utěsní tmelem. Jakmile včelí příbytek otevřeme, abychom provedli ošetření, zavládne mezi včelami jistý zmatek. Do tohoto neklidu může působit nový kosmický impuls, který je pak pro včely určující až do příštího zásahu.

Shrňme si nyní zákonitosti, jež vyplynuly z našich pokusů s rostlinami, z péče o včely a z pozorování počasí, do jednoho schématu.

Souhvězdí	Značka	Živel	Počasí	Rostlina	Včelstvo
Ryby	♈	voda	vlhké	list	tvorba medu
Beran	♈	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Býk	♉	země	chladné	kořen	stavba pláství
Blíženci	♊	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Rak	♋	voda	vlhké	list	tvorba medu
Lev	♌	teplo	teplé	plod/semeno	snůška nektaru
Panna	♍	země	chladné	kořen	stavba pláství
Váhy	♎	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Štír	♏	voda	vlhké	list	tvorba medu
Střelec	♐	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Kozoroh	♑	země	chladné	kořen	stavba pláství
Vodnář	♒	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu

Doba trvání jednotlivých impulsů kolísá mezi dvěma a čtyřmi dny. Toto pravidlo má však své výjimky. Tak mohou například planetární opozice vtisknout jednotlivým dnům pozměněné impulsy nebo může být trigonálním postavením aktivován jiný živel, než jaký zprostředkuje v tento den Měsíc. Také dny, kdy Měsíc protíná při svém vzestupu či sestupu ekliptiku (♈♉), přináší větší negativní působení, které může být ještě vystupňováno, setkají-li se dva vesmírní putovníci na průsečících svých drah, nazývaných uzly. Tehdy dochází k zatmění a zakrytí, přičemž Zemi blízká kosmická tělesa (oběžnice) přerušují nebo pozměňují působení oběžnic Zemi vzdálených. Tato časová období nejsou vhodná pro výsev ani pro sklizeň.

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přináší dobré výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, šterbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a píce. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obráží. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizně záhy vyblednou. Olejninu sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

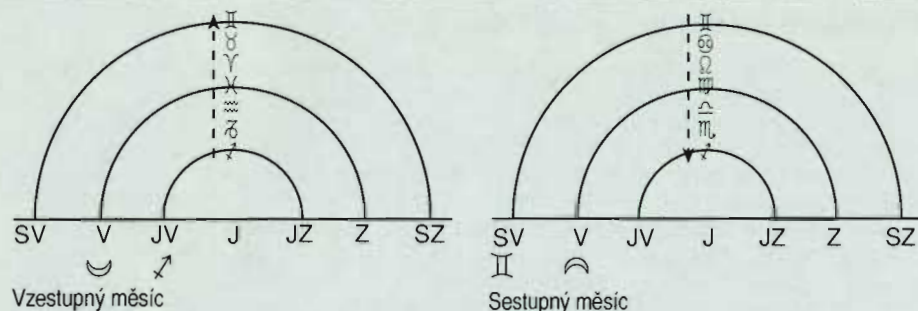
Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivé období

Nepříznivé období, vyvolaná zatmění, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kultivačním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li u plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtýdenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Sestupný Měsíc

Pod pojmem „výsev“ rozumíme okamžik, kdy vkládáme semena do půdy. Jestliže naproti tomu přenášíme rostliny z jednoho stanoviště na druhé, hovoříme o přesazování. To se týká vysazování sadby z chráněného výsevniho záhonu na pole, ale i toho, když zahradník přesazuje – někdy dokonce opakovaně – mladé rostlinky, aby posílil vývin jejich kořenů, stejně jako vysazování ovocných stromů a křovin či přesazování do květináčů. Zde volíme období sestupujícího Měsíce, což bychom neměli zaměňovat se světelnou fází ubývajícího Měsíce. Během období výsadby rostliny dobře koření a rychle se propojují se svým novým stanovištěm. Tento impuls můžeme u jednotlivých rostlinných druhů ještě vystupňovat, když během období výsadby zvolíme pro listové rostliny odpovídající listové dny (Rak či Štír), pro kořenové plodiny, jako je celer, kořenové dny (Panna), pro okurky nebo rajčata plodové dny (Lev). Takže kromě zakořeňovacího impulsu dosáhneme i podpory příslušného typu plození. Výstup šťáv v rostlinách je v tomto časovém období nepatrný, proto je lze doporučit k řezu stromů a keřů, porážení užitkového dřeva, jakož i ke hnojení luk, pastvin a ovocných sadů.

Ke kalendáři

Velmi často dostáváme dotazy, ze kterých vyplývá, že naši čtenáři mají potíže s různými značkami na stránkách jednotlivých měsíců. Ve většině případů se tyto dotazy týkají čísel. Přitom se téměř vždy jedná o hodiny dne. Pročtete si, prosím, důkladně celou kapitolu „Ke kalendáři“. Najdete zde odpověď na podobné otázky. Mnohokrát děkujeme!

Vedle data a dne v týdnu je uvedeno souhvězdí, jímž Měsíc v tento den prochází, následuje hodina, kdy do daného souhvězdí vstupuje. Zůstává zde tak dlouho, dokud nenásleduje značka nového souhvězdí. V následujícím sloupci jsou uvedeny konstelace, které mají význam pro růst rostlin. Další sloupec je určen především pro včelaře. Stojí zde, který živel je dnes Měsícem (☾) zprostředkován. Tepelné působení při sklonu k bouřkám není uvedeno pod živlem, nýbrž je vyznačeno značkou ♄. V dalším sloupci uvádíme rostlinný orgán, který je podporován výsevem a kultivačními pracemi v tomto dni. Na pravém okraji jsou zmíněny přírodní jevy i očekávané počasí, které naruší nebo přeruší základní ráz počasí tohoto období.

Jsou-li během jednoho dne uvedeny různé živly, které neodpovídají postavení Měsíce, jedná se o chybu tisku, nýbrž o jiné kosmické konstelace, které překryjí a pozmění impuls zprostředkovaný Měsícem, a upřednostní tak jiný rostlinný orgán.

Časové údaje uvádíme podle středoevropského času (SEC) a v jiných částech Země musí být přepočítány na místní čas. „LETNÍ ČAS“ není ve Výsevni dnech zohledněn. V době platnosti letního času připočítá jednu hodinu.

Astronomické značky

☿	Země	♄	úplněk	Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
♀	Venuše	♀	novoluní		
☿	Merkur	♁	sestupný uzel	⇒	sklon k vichřicím
♂	Mars	♂	vzestupný uzel	♄	sklon k bouřkám
♃	Jupiter	♃	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
♄	Saturn	♄	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
♅	Uran	Pg	přizemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
♆	Neptun	Ag	odzemí (apogeuum)	S	sklon ke srážkám
♇	Pluto	♇	zatmění		
☼	Slunce	☼	zatmění		
♊	opozice	♊	trigon		
♋	konjunkce	♋	v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem		

♈	Ryby	♉	Bliženci	♊	Panna	♋	Střelec
♈	Beran	♊	Rak	♋	Váhy	♌	Kozoroh
♈	Býk	♋	Lev	♌	Štír	♍	Vodnář

Leden 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♊	☉ - ♈	světlo	květ	
2. pá	♏ 18		sv/vo	květ do 17, od 18 list	
3. so	♏		voda	list	
4. ne	♏		voda	list	S
5. po	♏ 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	h
6. út	♏		teplo	plod	Z D ⇒
7. st	♏ 8		te/ze	plod do 7, od 8 kořen	
8. čt	♏	♍ ♍	země	kořen do 12	⇒
9. pá	♏ 18	♋ 7	ze/sv	kořen 12-17, 18-23 květ zač. obd. výsadby 20	
10. so	♏	Pg12	světlo		V ⇒
11. ne	♏ 14	♋ 4	sv/vo	květ od 1 do 10, od 11 do 19 plod	
12. po	♏	♏ 9	voda	list od 1 do 7 a od 12 do 23	V ⇒
13. út	♏ 0		teplo	plod od 0	
14. st	♏		teplo	plod	
15. čt	♏ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	⇒
16. pá	♏		země	kořen	D
17. so	♏		země	kořen do 16	h
18. ne	♏	☉ - ♈ ♍ ♍	země		Z ⇒
19. po	♏ 1		světlo	květ od 9	⇒
20. út	♏ 13		sv/vo	květ do 12, od 13 list	S
21. st	♏		voda	list	⇒
22. čt	♏	♋ 15	voda	list do 20, od 21 květ konec obd. výs. 12	S
23. pá	♏ 4	Ag1	vo/te	květ do 3, od 4 plod	
24. so	♏	♍ ♍ ♋ ♋	teplo	plod	S h
25. ne	♏ 16	♏	te/ze	plod od 10 do 15, 16-23 kořen	
26. po	♏	♋ 9 ♋ 14 ♋	země		⇒
27. út	♏		země	kořen od 1 do 23	V h ⇒
28. st	♏ 0		světlo	květ od 0	
29. čt	♏		světlo	květ do 23	
30. pá	♏ 0		voda	list od 0	⇒
31. so	♏		voda	list	

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♊	♂	♃	♄	♅	♆	♇
22. ♏	24. ♏						

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Lednové shrnutí

Merkur, Jupiter a Neptun se nacházejí před regionem Kozoroha. To by nám mohlo nadělit opravdovou zimu. Mars, Saturn a Pluto jsou ovšem před tepelnými souhvězdími Lva a Střelce. Zda odsud připustí zimu, je velkou otázkou. Venuše si jde svou cestou. Je už před světelným regionem Vodnáře a v posledním lednovém týdnu se odebere před jarní souhvězdí Ryb. To pak většinou již podnítí sněženky a jiné jarní kytky k rozkvětu. To by se jí při opozici k Saturnu mohlo i podařit. Pět planetárních konjunkcí a tři zatmění pozmění kosmický aspekt měsíce ledna.

Období výsadby: od 9. 1., 20 hod., do 22. 1., 12 hod.

Tato doba je vhodná i pro řez stromů, keřů a vinné révy, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 1., 0 hod., do 7. 1., 23 hod., a od 22. 1., 18 hod., do 31. 1., 24 hod.

Práce s mlékem

Při zpracování mléka doporučujeme pokud možno vynechat dny v kalendáři proškrtnuté, a to jak pro zhotovování másla, tak i pro výrobu sýrů. Mléko nadojené v tepelně-plodových dnech dává nejvíce másla, totéž platí pro dny se sklonem k bouřkám. Přízemí Měsíce (Pg) je pro zpracování mléka téměř vždy nevhodné a ani jogurt se v tuto dobu nepovede. Vlastní jogurtové kultury ze dnů perigea se lehce kazí, proto doporučujeme založit v předchozí den dvojnásobné množství. Mléko má nejraději světelné a tepelné dny, vodnaté listové dny jsou nevhodné.

Únor 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♊ 22	☉ - ♊	vo/te	list do 21, od 22 plod	
2. po	♊		teplo	plod	Z
3. út	♋ 16		te/ze	plod do 15, od 16 kořen	h ⇒
4. st	♋		země	kořen do 24	
5. čt	♋	♋ 16 ♋♋♋	země	plod do 23	V ⇒
6. pá	♌ 4		ze/sv	kořen od 0 do 3, od 4 květ zač. obd. výsadby 7	V
7. so	♌	Pg21	světlo	květ do 2 ———	
8. ne	♍ 1	♍21	voda	—————	
9. po	♍ 11	♍ 16	vo/te	list od 1 do 10, od 11 plod	
10. út	♍		teplo	plod	
11. st	♎ 22		te/ze	plod do 21, od 22 kořen	V ⇒
12. čt	♎		země	kořen	h
13. pá	♎		země	kořen	
14. so	♎	☉ - ♍	země	kořen	
15. ne	♏ 9		ze/sv	kořen do 8, od 9 do 16 květ	Z V
16. po	♏ 20	♏♏	sv/vo	————— od 20 list	
17. út	♏		voda	list	
18. st	♏	♏ 22	voda	list konec obd. výsadby 21	S ⇒
19. čt	♐ 11	Ag18	vo/te	list do 10, od 11 plod	
20. pá	♐		teplo	plod	h
21. so	♐		teplo	plod do 23	S
22. ne	♑ 1	♑21 ♑♑	země	kořen od 0 do 15 ———	V ⇒
23. po	♑	♑♑	země	————— kořen od 10	
24. út	♑ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	h
25. st	♑	♑ 2	světlo	květ	V
26. čt	♒ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	⇒
27. pá	♒		voda	list do 20	V h
28. so	♒	♀♑	voda	————— list od 8	S V

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
12. ♊		2. ♊			2. ♋		

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

Únorové shrnutí

Merkur se jako vratný bude ještě jednu dekádu pohybovat před tepelným souhvězdím Střelce. To dá těmto dnům teplo navíc. 12. 2. pak přechází před Kozoroha a připojí se zde k Marsu, který sem už 2. 2. spěchal napřed. Tak se před chladovým regionem Kozoroha zdržují čtyři planety. Na severní polokouli tedy musíme počítat s opravdovou zimou, zvláště když i Slunce bude až do poloviny měsíce působit z toho regionu.

Období výsadby: od 6. 2., 7 hod., do 18. 2., 21 hod.

5. 2. má díky opozici Saturnu a Uranu zvláštní působení a zahradník hospodařící ve **skleníku** by měl tento den využít k raným výsevům rajčat a okurek. Během období výsadby lze provádět řez **vinné révy**, **ovocných stromů** a **křovin**. Nejpriznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynecháme.**

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 2., 0 hod., do 5. 2., 10 hod., a od 20. 2., 1 hod., do 28. 2., 24 hod.

Napadení rostlin houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. U kulturních rostlin se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nezkompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří. Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podnítí se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy.

Březen 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	Υ 3	☉ - ♊	vo/te	list do 2, od 3 plod	⇒
2. po	♊ 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	
3. út	♊		země	kořen	
4. st	♊	♋ 23	země	kořen	
5. čt	♋ 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ zač. obd. výsadby 13	D
6. pá	♋		světlo	květ	
7. so	♋ 10	Pg16	sv/vo	_____	
8. ne	♋ 21	♊5 ☉♊♋	vo/te	plod od 7	Z
9. po	♋		teplo	plod	⇒
10. út	♋		teplo	plod	S
11. st	♋ 8	☉ - ♋ (♋) 4	te/ze	plod do 7, od 8 kořen	⇒
12. čt	♋		země	kořen	
13. pá	♋		země	kořen	⇒
14. so	♋ 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	⇒
15. ne	♋		světlo	květ	
16. po	♋ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	
17. út	♋		voda	list konec období výsadby 22	D
18. st	♋ 19	♋ 6	vo/te	list do 18 _____	
19. čt	♋	Ag14	teplo	_____ plod od 8	S
20. pá	♋		teplo	plod	
21. so	♋ 8		te/ze	plod do 7, od 8 do 24 kořen	h ⇒
22. ne	♋	♋3	země	_____ kořen od 6	Z ⇒
23. po	♋ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	V
24. út	♋		světlo	květ	
25. st	♋ 14		sv/vo	květ do 13, od 14 list	
26. čt	♋	♋ 17	voda	list	Z
27. pá	♋		voda	list	V
28. so	Υ 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	
29. ne	Υ		teplo	Letní čas není zohledněn! Přičíst 1 hodinu plod	
30. po	♋ 3		te/ze	plod do 2, od 3 kořen	Z ⇒
31. út	♋		země	kořen	S

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
6. ♊		10. ♊					
21. ♋							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Březnové shrnutí

První dekáda bude mít ještě značně zimní charakter, neboť máme dosud čtyři planety před hluboce zimním regionem Kozoroha. Merkur se 6. 3. posouvá před světelný region Vodnáře a Mars ho následuje 10. 3., zatímco Jupiter zde ještě dva měsíce setrvá. Saturn nám bude i nadále přinášet teplo ze Lva a poněkud tak utlumí zimní působení. Venuše prodlévá před vodnatým regionem Ryb a Merkur se k ní přidá od 21. 3.

Období výsadby: od 5. 3., 13 hod., do 17. 3., 22 hod.

Od 19. 3. je doba vhodná k **řezu roubů nebo řízků ovocných stromů**. Řízky zasadíme během následujícího období výsadby, například 5. 4.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 3., 0 hod., do 4. 3., 20 hod., a od 19. 3., 20 hod., do 31. 3., 24 hod.

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světelně-květových dnech.

Květy řebríčku trháme za Slunce ve Lvu, tedy v polovině srpna, v tepelné-plodových dnech.

Květy heřmánku trháme krátce před sv. Janem, ve světelně-květových dnech. Pozor: Při opožděné sklizni semena dozrají a prostřednictvím nepodařeného preparátu si heřmánek vysejeme na pole! Navíc se v dutých hlavičkách heřmánku objevují larvy hmyzu.

U **kopřivy** sklízíme celé nadzemní rostliny, jakmile nasazuje první květy, ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Kozlíkové květy sklízíme ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Všechny květy rozložíme na papír a na stinném místě usušíme.

Dubovou kůru (borku, bez lýka!) sklízíme v zemitoköřenových dnech.

Duben 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	II 16	☉ - ☿ 4	ze/sv	kořen do 15 —	
2. čt	II	Pg3	světlo	— květ od 18 zač. obd. výsadby 18	
3. pá	☿ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	D V
4. so	☿	♊8	voda	list do 5, od 11 plod	S
5. ne	♊ 4	♂♂♂	vo/te	plod do 24	⇒
6. po	♊	♀♊	teplo	—	Z
7. út	♊ 17		te/ze	— kořen od 17	S
8. st	♊		země	kořen	
9. čt	♊	♋ 16	země	kořen do 24	h
10. pá	♊	Velký pátek	země	—	S
11. so	♋ 4	△	ze/sv	—	⇒
12. ne	♋ 14	Velikonoce	sv/vo	květ od 1 do 13, od 14 list	
13. po	♋		voda	list	D Z
14. út	♋	♌ 14	voda	list konec obd. výsadby 10	h
15. st	♌ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	S
16. čt	♌	Ag10	teplo	plod	
17. pá	♌ 16		te/ze	plod	
18. so	♌	♍6 △	země	plod do 3, od 9 kořen	
19. ne	♌	☉ - ♀	země	kořen do 23	V
20. po	♍ 0		světlo	květ od 0	h ⇒
21. út	♍ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	
22. st	♍	♀♍	voda	list do 9 a od 17 do 20, od 21 plod	
23. čt	♍	△	voda	plod do 12, od 13 list	
24. pá	♍ 19		vo/te	list do 18, od 19 plod	S
25. so	♍	☺ 4	teplo	plod	D Z ⇒
26. ne	♍ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	V ⇒
27. po	♍		země	kořen do 18 —	V ⇒
28. út	II 22	♎ 10 Pg7	ze/sv	— od 22 květ	D
29. st	II		světlo	květ začátek obd. výsadby 0	
30. čt	☿ 21		sv/vo	květ do 20, od 21 list	Z h

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
9. ♀		11. ☿				16. ☿	
23. ☿							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Dubnové shrnutí

Merkur a Venuše jsou na začátku měsíce před vodnatým regionem Ryb a Mars je následuje 11. 4. Merkur přechází 9. 4. před tepelný region Berana a zůstane zde až do 22. 4. Nyní se prohřívá půda a noci se oteplí. To je nejlepší doba pro roubování. Zvláště vhodný je 15. až 17. duben a jako náhrada 23. duben do 12 hodin, 24. 4. od 19 hod. do 26. 4., 10 hodin. 25. 4. je kromě toho vhodný k výsadbě brambor, které chceme v roce 2010 použít jako sadbu, zatímco pro výsadbu konzumních brambor bychom měli dát přednost kořenovým dnům. Neptun přechází 16. 4. před region Vodnáře, což by mělo přispět k mírnému oteplení a k lepším světelným poměrům.

Půdní teplo nastupuje 9. 4.

Biodynamické preparáty vyjímáme ze země od 16. 4.

Spalování nočních motýlů: od 21. 4., 22 hod., od 24. 4., 17 hod.

Spalování molů a zavíječe voskového: od 24. 4., 19 hod., do 26. 4., 10 hod.

Období výsadby: od 2. 4., 18 hod., do 14. 4., 10 hod., a od 29. 4., 0 hod., do 30. 4., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 14. 4., 19 hod., do 27. 4., 18 hod.

Biodynamici, výroba vegetariánských preparátů:

7. 4. od 6 hod. do 8. 4., 8 hod., nařezat břízu, naplnit řebříčkem a pověsit.

Jelení měchýř
a preparát
bříza-řebříček

Květen 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	☾	☉ - ♊ ☿9	voda	list do 6 a od 12 období výsadby	
2. so	♊ 9		vo/te	list do 8, od 9 plod	V
3. ne	♊		teplo	plod	
4. po	♊ 23		te/ze	plod	⇒
5. út	♊		země	plod do 18, od 19 kořen	
6. st	♊		země	kořen	
7. čt	♊		země	kořen	Z
8. pá	♊ 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	V
9. so	♊ 22	♊5	sv/vo	květ do 15 — konec obd. výsadby 15	⇒
10. ne	♊	♀ ☿	voda	— list od 20	
11. po	♊	☾ 21	voda	list	
12. út	♊ 11	☉ - ♊	te/te	list do 10, od 11 plod	⇒
13. st	♊	Ag4	teplo	plod	
14. čt	♊ 23	♊8	te/ze	plod do 18 —	⇒
15. pá	♊		země	— kořen od 20	Z
16. so	♊		země	kořen	⇒
17. ne	♊ 8		ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	V Z ⇒
18. po	♊		světlo	květ	
19. út	♊ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	S V ⇒
20. st	♊		voda	list	Z
21. čt	♊	Nanebevstoupení	voda	list	S
22. pá	♊ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	⇒
23. so	♊ 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	V
24. ne	♊	♊13	země	kořen	⇒
25. po	♊	♊18	země	kořen do 16 —	
26. út	♊ 7	Pg4	ze/sv	— květ od 20 zač. obd. výsadby 22	
27. st	♊		světlo	květ	S Z ⇒
28. čt	♊ 4	♊11	sv/vo	květ do 3, list od 4 do 8 a od 14	
29. pá	♊ 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	D ♋
30. so	♊		teplo	plod	
31. ne	♊	Svatodušní sv.	teplo	plod	

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
29. ♊		30. ♊	20. ♋				

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Květnové shrnutí

Merkur přešel v posledním dubnovém týdnu před zemitý region Býka a bude se zde zdržovat i v květnu. Noci tak budou opět chladnější. Venuše a Mars jsou dosud před vodnatým regionem Ryb. Mars se přemístí do Berana. Jupiter přejde 20. 5. před světelný region Vodnáře, což odpovídá jeho vlastní povaze, a na dva měsíce nám bude dávat naději na dobré světelné poměry. Saturn a Pluto se i nadále nacházejí před tepelnými regiony. Tak můžeme z planetární oblasti očekávat pozitivní působení na rostlinný růst.

Období výsadby: od 1. 5., 0 hod., do 9. 5., 15 hod., a od 26. 5., 22 hod., do 31. 5., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 11. 5., 22 hod., do 25. 5., 12 hod.

Hubení molů a zavíječe voskového: od 22. 5., 4 hod., do 23. 5., 20 hod.

Hubení škodlivého hmyzu a roztoče varroa: od 23. 5., 21 hod., do 26. 5., 6 hod.

Roubování: od 12. 5., 11. hod., do 13. 5., 12 hod.

Sklizeň sena

Červen 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♊ 4	☉ - ♊	te/ze	plod do 3, od 4 kořen období výsadby	⇒
2. út	♊		země	kořen	S
3. st	♊		země	kořen do 20, od 21 plod	h
4. čt	♈ 17	♈	ze/sv	plod do 16, od 17 květ	
5. pá	♈		světlo	květ	⇒
6. so	♊ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	⇒
7. ne	♊, ☿ 19		voda	list konec období výsadby 22	
8. po	♈ 17, ☾ 3	♈	vo/te	list do 10, od 11 plod	h
9. út	♈		teplo	plod	SVZ
10. st	♈, Ag17		teplo	plod	⇒
11. čt	♈ 6, ♀ 11		te/ze	plod do 5, od 6 do 8 a od 14 kořen	
12. pá	♈		země	kořen	D
13. so	♊ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	D
14. ne	♊		světlo	květ	D
15. po	♊ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	D
16. út	♊		voda	list	V
17. st	♊		voda	list	h
18. čt	♊ 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	S
19. pá	♊		teplo	plod	
20. so	♊ 7, ☉ - ♀		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
21. ne	♊		země	kořen do 19, od 20 plod	D ⇒
22. po	♊ 17, ☿ 20, ☾ 4		ze/sv	plod do 20 ———	△ △
23. út	♊, Pg11, ☉♂♂		světlo	————— od 23 květ	S V
24. st	♊ 14, ☿ 18		sv/vo	květ do 13, 14–16 a od 21 list zač. obd. výsadby 20	
25. čt	♊ 23		vo/te	list do 22, od 23 plod	D
26. pá	♊		teplo	plod	⇒
27. so	♊		teplo	plod	
28. ne	♊ 11		te/ze	plod do 10, od 19 kořen	
29. po	♊		země	kořen	
30. út	♊		země	kořen	

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
2.♂	5.♀						
	28.♂						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Červnové shrnutí

Merkur putuje před souhvězdím Býka; Venuše se od 5. do 27. 6. zdržuje před Beranem a může odsud vysílat na Zemi své pozitivní působení. Také Mars je dosud před Beranem. V červnu tak můžeme očekávat jas a čilý ruch a jásot vůkol. To bude mít pozitivní účinek na všechny kulturní rostliny. To vše je ještě umocněno čtyřmi tepelnými trigony. Zda ovšem Uran v Rybách sám obstará nezbytnou vláhu, je otázkou; je možné, že budeme na déšť čekat marně.

Období výsadby: od 1. 6., 0 hod., do 7. 6., 22 hod., a od 24. 6., 20 hod., do 30. 6., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 6., 12 hod., do 21. 6., 22 hod.

Hubení krtonožek: 6. 6., 4 hod., až 8. 6., 16 hod.

Hubení much ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Mravenci v domě: Spálit za Měsíce ve Lvu.

Regulace kobylek: 22. 6., 17 hod., až 24. 6., 12 hod.

Senoseč: Příznivý čas je od 5. do 27. 6. Přednost dáváme květovým dnům.

Červenec 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	♊ 23	♊ - ♊	ze/sv	kořen do 22, od 23 květ obd. výsadby	V Z ➡
2. čt	♊		světlo	květ	S Z ♄
3. pá	♊ 10	♊ ♄	sv/vo	květ do 9	➡
4. so	♊	♊ ♄	voda	— od 11 list	
5. ne	♊	♊ 9	voda	list do 23 konec obd. výsadby 2	V
6. po	♊ 0		teplo	plod od 0	V Z D
7. út	♊	♊ 10 Ag22	teplo	plod	S
8. st	♊ 12	♊ 16	te/ze	plod do 11, od 19 kořen	➡
9. čt	♊		země	kořen	S Z
10. pá	♊ 21		ze/sv	kořen do 20, od 21 květ	➡
11. so	♊		světlo	květ	
12. ne	♊ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	S Z D ➡
13. po	♊		voda	list	♄ ➡
14. út	♊		voda	list	V
15. st	♊ 22		vo/te	list do 21, od 22 plod	
16. čt	♊		teplo	plod	➡
17. pá	♊ 16		te/ze	plod do 15, od 16 kořen	
18. so	♊		země	kořen	V Z ♄
19. ne	♊	♊ - ♊ ♄ 14	země	kořen	➡
20. po	♊ 4		ze/sv	kořen do 3, od 4 květ zač. obd. výsadby 8	
21. út	♊	Pg21	světlo	květ do 8	V ➡
22. st	♊ 0	♊ 4 ♊ 4 ♄	voda	—	
23. čt	♊ 10		vo/te	list od 1 do 9, od 10 plod	♄
24. pá	♊		teplo	plod	D ➡
25. so	♊ 19		te/ze	plod do 18	V ➡
26. ne	♊		země	kořen od 6	
27. po	♊	♊	země	kořen	
28. út	♊	♊	země	kořen	♄
29. st	♊ 5		ze/sv	kořen do 4, od 5 květ	V ➡
30. čt	♊ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	D
31. pá	♊		voda	list	

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
3. II	31. II	2. III	10. III			12. III	
17. III							
27. III							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Červencové shrnutí

Merkur pospíchá přes letní souhvězdí, aby se pak od 27. 7. cítil velmi dobře před Lvem. Odsud také napomůže dozrání obilí. Venuše a Mars se v červenci zdržují před zemitým souhvězdím Býka. Jupiter opustí své oblíbené souhvězdí Vodnáře, na zbytek roku se vrátí ke Kozorohu a půjde dále společně s Neptunem, který se vytrvale před Kozorohem zdržuje. Tak nám zimní síly Kozoroha často přinesou chladné noci.

Od 16. 7. se budou o slovo hlásit **slimáci** a budou se rozhlížet po salátu. Slimáci nemají rádi preparát křemenáček. Uděláme dobře, když jim 16. 7. brzy po ránu velkoplošně postříkáme půdu u všech listových rostlin.

Hubení kobylek: od 20. 7., 4 hod., a 21. 7., 23 hod.
Hubení much ve stáji: Nachytat mouchy mucholapkami a v květových dnech spálit ve stáji.

Období výsadby: od 1. 7., 0 hod., do 5. 7., 2 hod., a od 20. 7., 8 hod., do 31. 7., 24 hod. **Pozor na proškrtané termíny.**

Období výsadby na jižní polokouli: od 5. 7., 9 hod., do 19. 7., 12 hod.

Zakrmování včel

Pro zimní zakrmování je vhodné přidat rostlinné výluhy, které po řadu let osvědčovaly svůj dobrý vliv na zdravotní stav včelstev. Řebříček, heřmánek, smetanka a kozlík se používají jako květová droga. Květy zalejeme vařící vodou a po 15 minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalejeme studenou vodou a necháme povařit, po 10 minutách scedíme a přidáme do tekutiny k zakrmování. Tři gramy jednotlivých rostlinných drog stačí na 100 litrů krmeného roztoku. To je obzvláště důležité v letech, které se ukáží jako bohaté na listový med.

Srpen 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♊	☉ - ☿ 15	voda	list konec období výsadby 11	V
2. ne	♋ 6	♀♂♂	vo/te	list do 5, od 6 plod	
3. po	♌	△	teplo	plod	h
4. út	♍ 19	♌22 Ag1	te/ze	plod do 18	
5. st	♎		země	kořen od 2	
6. čt	♏	♏2	země	kořen	⇒
7. pá	♐ 3		ze/sv	kořen do 2, od 3 květ	⇒
8. so	♑		světlo	květ	S D V
9. ne	♒ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	Z
10. po	♓	☉ - ♀	voda	list do 13	⇒
11. út	♓	♀♂♂	voda	list od 17	
12. st	♑ 4		vo/té	list do 3, od 4 plod	h
13. čt	♒	△	teplo	plod do 8, od 9 kořen	
14. pá	♓ 0	☉♂♂	země	kořen	⇒
15. so	♑	♑23	země	kořen	⇒
16. ne	♒ 13		ze/sv	kořen do 12, od 13 květ zač. obd. výsadby 15	Z
17. po	♓	☉♂♂	světlo	květ do 11, od 12 kořen	S Z ⇒
18. út	♑ 11	♑15 △	sv/vo	kořen do 11	h
19. st	♒ 20	Pg6	vo/te		S h
20. čt	♓	♑11 ♂♂	teplo		
21. pá	♑	♀♂♂	teplo	plod od 1	
22. so	♒ 5		te/ze	plod do 4, od 5 do 7 a od 12 kořen	⇒
23. ne	♓	△	země	kořen do 10, od 11 do 23 plod	
24. po	♑		země	kořen od 0	
25. út	♒ 13		ze/sv	kořen do 12, od 13 květ	
26. st	♓ 23	♑♂♂	sv/vo	květ do 22, od 23 list	V Z ⇒
27. čt	♑		voda	list	V
28. pá	♒	♑21	voda	list konec obd. výsadby 19	S
29. so	♓ 12		vo/te	list do 11, od 12 plod	
30. ne	♑		teplo	plod do 20	
31. po	♒	Ag12 ♀♂	teplo		

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
19. ♏	24. ♏	24. ♏					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Srpnové shrnutí

Merkur před Lvem a Venuše před Blíženci, to můžeme počítat s příznivou dobou pro sklizeň obilí a bobulovin. 19. 8. přechází Merkur před Pannu. To přinese časné podzimní mlhy. 24. 8. putuje Venuše před Raka; z toho mají radost slimáci, kteří však nemilují preparát křemenáček. Ke **sklizení ovoce** jsou vhodné květové a plodové dny.

Obilí k získání osiva bychom měli sklízet v plodových dnech. Zvláště příznivý je 2. a 3. 8. Po sklizení ihned vyséváme meziplodiny jako lupinu, chru, svazku, hořčici nebo lničku.

Mravenci v budovách: od 19. 8., 20. hod., do 21. 8., 24. hod.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy mucholapkami a v květových dnech spálit ve stáji.

Období výsadby: 1. 8. do 11. hod. a od 16. 8., 15. hod., do 28. 8., 19. hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 2. 8., 0. hod., do 15. 8., 18. hod., a od 29. 8., 2. hod., do 30. 8., 20. hod.

Pro ranou **sklizeň ovoce** doporučujeme květové a plodové dny mimo období výsadby. Sklizeň obilí k získání osiva bychom měli provést v plodových dnech.

Sklizeň obilí v Dexbachu

Září 2009

Datum	☾ před suhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♊ 1	☉ - ♍ ♌4	země	kořen od 7	V ⇒
2. st	♊		země	kořen	⇒
3. čt	♊ 9		ze/sv	kořen do 8, od 9 květ	⇒
4. pá	♊	♌ 17	světlo	květ	h
5. so	♊ 10		sv/vo	květ do 9, list od 10 do 16 a od 23	
6. ne	♊		voda	list	
7. po	♊		voda	list	S ⇒
8. út	♊ 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	V
9. st	♊		teplo	plod	Z h
10. čt	♊ 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	⇒
11. pá	♊	♀♌♌	země	kořen	h
12. so	♊ 20	♌6	ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	Z ⇒
13. ne	♊	♌♌♌	světlo	květ do 14 a od 20 zač. obd. výsadby 20	
14. po	♊ 19	♌22	sv/vo	květ do 18 —	⇒
15. út	♊	☉ - ♍ ♌♌♌	voda	list od 2 do 19 —	S D
16. st	♊ 6	Pg9	vo/te	— od 21 plod	h
17. čt	♊	☉♌♌	teplo	plod	Z V
18. pá	♊ 15	♌20	te/ze	plod do 14, od 15 do 20 kořen	
19. so	♊	♌♌	země	— kořen od 4	
20. ne	♊		země	kořen do 14, od 15 plod	D
21. po	♊ 22	♌	ze/sv	plod do 10, 11–21 kořen, od 22 květ	⇒
22. út	♊		světlo	květ	
23. st	♊ 8	♌♌♌	sv/vo	květ do 7, od 8 list	S Z V
24. čt	♊		voda	list konec obd. výsadby 24	Z ⇒
25. pá	♊ 20	♌5	vo/te	list do 19, od 20 plod	⇒
26. so	♊		teplo	plod	
27. ne	♊		teplo	plod do 13 a od 18	
28. po	♊ 9	♌8 Ag5	te/ze	plod do 5, od 11 kořen	h
29. út	♊	sv. Michal ♌♌	země	kořen do 8 —	
30. st	♊ 17		ze/sv	— kořen od 7 do 16, od 17 květ	h

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♄	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
25. ♍	10. ♍			1. ♍			

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Záříjové shrnutí

Merkur před Pannou, to přináší podzimní mlžné noci, které však budou tentokrát vyváženy Marsem před Blíženci a od 10. 9. Venuší ve Lvu. 25. 9. se Merkur ve své retrográdnosti vrátí před Lva a ještě týden bude přispívat k oteplení. Saturn opustí Lva a asi pět let se pak bude zdržovat před souhvězdím Panny a po tu dobu bude zprostředkovávat podzimní síly. Pro sklizeň ovoce jsou příznivé dny, kdy se Měsíc pohybuje před Beranem nebo Střelcem. Sklizeň kořenových plodin prováděná v kořenových dnech je nepřekonatelná, jak zřetelně ukázaly dlouholeté pokusy s cibulí, mrkví, červenou řepou a bramborami. Ve vyšších polohách je poslední zářijový týden vhodný již pro výsevy ozimých obilovin, zvláště 26. a 27. 9.

Hubení mravenců v budovách: od 16. 9., 6 hod., do 18. 9., 14 hod.

Období výsadby: od 13. 9., 20 hod., do 24. 9., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 9., 10 hod., do 11. 9., 21 hod., a od 25. 9., 10 hod., do 30. 9., 24 hod.

Pozor na proškrtuté termíny.

Pro biodynamiky: příprava vegetariánských preparátů: 10. 9., 12 hod., až 11. 9., 18 hod., uříznout javor s pampeliškou a dát do země, břízu s řebříčkem dát do země.

23. 9. od 0 do 24 hod. uříznout modřín s heřmánkem a dát do země.

27. 9. od 7 do 18 hod. uříznout dub s dubovou kůrou a dát do země.

Říjen 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♊	☉ - ♍	světlo	květ	S
2. pá	♋ 18		sv/vo	květ do 17, od 18 list	Z ♏
3. so	♋		voda	list do 2 a od 8	⇒
4. ne	♋	♌ 7 ♀♂♂	voda	list	S ♏
5. po	♋ 16		vo/te	list do 15, od 16 plod	
6. út	♋		teplo	plod	♏
7. st	♋ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	
8. čt	♋		země	kořen	
9. pá	♋	♌ 11 ♀♂♂	země	kořen	⇒
10. so	♌ 2	△	ze/sv	kořen do 12, od 13 květ zač. obd. výsadby 4	Z V
11. ne	♌		světlo	květ do 17	⇒
12. po	♌ 1	♌ 0 ♂♂	voda	— od 5 do 24 list	S D
13. út	♌ 13	Pg13	vo/te	—	S
14. st	♌		teplo	plod od 1	Z
15. čt	♌		teplo	plod do 23	Z V
16. pá	♌ 0		země	kořen od 0	⇒
17. so	♌	△	země	kořen	
18. ne	♌	♌ 6	země	kořen	D V
19. po	♌ 8		ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	
20. út	♌ 17	△	sv/vo	květ do 16, od 17 kořen	
21. st	♌		voda	kořen do 3, od 4 list	D Z
22. čt	♌	♌ 13	voda	list konec období výsadby 6	S ♏
23. pá	♌ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	♏
24. so	♌	△	teplo	plod do 10, od 11 do 24 kořen	
25. ne	♌ 17	♌ 10	te/ze	Konec letního času! plod 1-6 a 13-16, od 17 květ	
26. po	♌	Ag1	země	květ do 5, od 6 kořen	
27. út	♌		země	kořen	Z ♏
28. st	♌ 1		světlo	květ od 1 do 17, od 18 kořen	
29. čt	♌	△	světlo	kořen do 8, od 9 květ	S D ⇒
30. pá	♌ 2		sv/vo	květ do 1, od 2 list	D
31. so	♌		voda	list	♏

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
3. ♏	9. ♏	10. ♏					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Říjnové shrnutí

V prvním týdnu stojí Venuše a Mars velmi příznivě pro výsevy obilovin. Doporučit můžeme 1. a 2. 10. Počínaje druhým týdnem začne přibývat zemito-vodnatých impulsů, které pak budou dominovat po zbytek měsíce. Pět planet stojí před zemitými souhvězdími, což bude ještě podpořeno pěti zemitými trigony – za těchto podmínek se můžeme postarat už jen o to, abychom zvládli podzimní práce.

Pro sklizeň ovoce na uskladnění jsou vhodné následující dny: 6., 10., od 13 hod. do 11., 17 hod., 23., 24., 28. a 29. 10.

Všechny sklizené plochy bychom měli pohnojit kompostem, postříkat krávinovým preparátem a zorat na zimní brázdu.

Období výsadby: od 10. 10., 4 hod., do 22. 10., 6 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 10., 0 hod., do 9. 10., 6 hod., a od 22. 10., 18 hod., do 31. 10., 24 hod.

Příprava žitného chleba

Pšenice, ječmen, oves, kukuřice, rýže a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohly v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Podrobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), nebo ve Výsevních dnech 2006. Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Listopad 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♏	☉ - ♌	voda	list do 23	V ⇒
2. po	♏ 0	♏ 20	teplo	plod od 0 do 19, od 20 kořen	h ⇒
3. út	♏ 18	♏	te/ze	kořen do 5, od 6 do 17 plod, od 18 kořen	
4. st	♏		země	kořen	
5. čt	♏	♏ 17	země	kořen	
6. pá	♏ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 do 18 květ —	
7. so	♏	Pg9 ♀♏	světlo	—————	V h ⇒
8. ne	♏ 7	♏ 0	voda	květ 3–6, od 7 list zač. obd. výsadby 3	V ⇒
9. po	♏ 18		vo/te	list do 17, od 18 plod	S
10. út	♏		teplo	plod	⇒
11. st	♏		teplo	plod	Z
12. čt	♏ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
13. pá	♏		země	kořen	V ⇒
14. so	♏		země	kořen	h
15. ne	♏ 16		ze/sv	kořen do 15, od 16 květ	Z V
16. po	♏	♏ 20	světlo	květ	
17. út	♏ 1		voda	list od 1	S V
18. st	♏	♏ 21	voda	list konec období výsadby 12	
19. čt	♏ 13	☉ - ♏	vo/te	list do 12, od 13 plod	⇒
20. pá	♏		teplo	plod	D
21. so	♏	♏ 13	teplo	plod do 10 a od 16	V ⇒
22. ne	♏ 1	Ag21	země	kořen od 1 do 14, od 15 do 23 květ	
23. po	♏		země	kořen od 0	D ⇒
24. út	♏ 10		ze/sv	kořen do 9, od 10 květ	S
25. st	♏		světlo	květ	D
26. čt	♏ 11	♏	sv/vo	květ do 8, od 9 list	Z
27. pá	♏		voda	list	
28. so	♏		voda	list	h V
29. ne	♏ 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	S V
30. po	♏		teplo	plod	D h

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♁	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
2. ♏	15. ♏						
14. ♏	29. ♏						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Listopadové shrnutí

Květové dny do 16. 11. se výtečně hodí k výsadbě všech cibulových květin; ty se nám pak odvděčí dobrým růstem a intenzivními barvami květů. Pokud se tak nestalo již v říjnu, měli bychom posbírat všechny organické odpady a založit komposty. Napreparování biodynamickými kompostovými preparáty přinese rychlé prorostení houbami a rozklad. Také použití kravincového preparátu podpoří průběh přeměny. V období výsadby nyní také můžeme vysazovat ovocné nebo lesní stromky; provedeme přitom postřik roháčkem.

Řez vánočních stromků pro delší transport: 6., 12., 19. od 13 hod., 20. a 21., dále 29. od 10 hod. a 30. 11.

Období výsadby: od 8. 11., 3 hod. do 18. 11., 12 hod. **Pozor na proškrtnuté termíny!**

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 11., 0 hod., do 5. 11., 12 hod., a od 19. 11., 1 hod., do 30. 11., 24 hod.

Prosinec 2009

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♏ 4	♏ - ♍	te/ze	plod do 3, od 4 kořen	S
2. st	♏	♏ 8	země	kořen	
3. čt	♏ 16	♏ 1	ze/sv	kořen do 15, 16-24 květ zač. obd. výsadby 18	D
4. pá	♏	Pg16	světlo	_____	S
5. so	♏ 14	♏ 4	sv/vo	— květ od 7 do 13, od 14 list	⇒
6. ne	♏		voda	list do 23	
7. po	♏ 0		teplo	plod od 0	D
8. út	♏		teplo	plod	⇒
9. st	♏ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	D
10. čt	♏		země	kořen	⇒
11. pá	♏		země	kořen	D
12. so	♏ 22		ze/sv	kořen do 21, od 22 květ	
13. ne	♏		světlo	květ	D
14. po	♏ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	D ♏
15. út	♏		voda	list konec obd. výsadby 23	S ⇒
16. st	♏ 20	♏ 13 ♏ 4	vo/te	list do 19, od 20 plod	
17. čt	♏		teplo	plod	
18. pá	♏	♏ 18	teplo	plod do 15 a od 22	
19. so	♏ 8	♏ - ♏	te/ze	plod do 7, od 8 kořen	Z ♏ ⇒
20. ne	♏	Ag16 ♏ ♏	země	kořen do 1 _____	
21. po	♏ 17		ze/sv	— kořen od 12 do 16, od 17 květ	S
22. út	♏		světlo	květ	
23. st	♏ 19		sv/vo	květ do 18, od 19 list	
24. čt	♏	Štědrý den	voda	list	
25. pá	♏	Vánoce	voda	list do 23	⇒
26. so	♏ 20	♏ ♏	vo/te	_____	⇒
27. ne	♏		teplo	— plod od 4	⇒
28. po	♏ 15		te/ze	plod do 14, od 15 kořen	⇒
29. út	♏		země	kořen	⇒
30. st	♏	♏ 11	země	kořen začátek obd. výsadby 18	Z ⇒
31. čt	♏ 3	♏ 20 ♏ ♏	ze/sv	kořen do 2, od 3 do 16 květ —	

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
4. ♏	24. ♏	3. ♏	30. ♏				

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Prosincové shrnutí

Na začátku měsíce stojí Merkur, Venuše a Mars před vodnatými souhvězdími. Již 3. 12. však Mars přechází před Lva, 4. 12. Merkur před Střelce a o Vánocích Venuše také před Střelce. 30. 12. se Jupiter na jeden rok rozhodne pro světelné souhvězdí Vodnáře. Na konci měsíce tak už jen Saturn stojí před zemitým souhvězdím Panny a Neptun před Kozorohem. Zda se ti dva dokážou postarat o skutečný zimní chlad, je otázkou.

Vánoční stromek pro domácí potřebu uřežeme nejlépe 22. a 23. 12.

Spalování peří nebo kůže **škůdců s červenou krví**: 1. 12. od 4 do 15 hod. Proces spalování musí být skutečně ukončen před 15. hodinou!!!

Období výsadby: od 3. 12., 18 hod., do 15. 12., 23 hod. a od 30. 12., 18 hod.

Tato doba je vhodná k řezu stromů a keřů. U plodových dnů dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 12., 0 hod., do 2. 12., 22 hod., a od 16. 12., 10 hod., do 30. 12., 4 hod.

Přejeme našim čtenářům požehnaný adventní a vánoční čas a hodně zdraví a tvůrčí síly do nového roku 2010.

Friedrich na sjezdovce

NABÍDKA LITERATURY

Biokuchařka Hanky Zemanové

Hana Zemanová

Tato pěkná kuchařka s jednoduchými a pestrými recepty na přípravu jídel a dalších dobrot z biopotravin by si měla určitě najít místo na Vaší kuchyňské polici. K tomu zajímavé informace o biopotravinách, škodlivých látkách, chovu zvířat v přirozených podmínkách, návštěva u ekofarmářů a další zdravé informace o surovinách uváděné v receptech.

rok vydání 2005, počet stran 177, cena 350 Kč

Bulletin ekologického zemědělství:

Kolektiv autorů

Č. 15 téma: Plevel

Pýr, pcháč, šťovík, bolševník,

rok vydání 1999, počet stran 16, cena 20 Kč

Č. 18 téma: Brambory

Popis pěstování brambor, choroby a škůdci brambor, plíseň, mandelinka.

rok vydání 2000, počet stran 24, cena 20 Kč

Č. 23 téma: Ekologické pěstování jablek

Výsadba, hnojení, odrůdy, výživa jablek, ochrana jablek proti chorobám, skladování.

rok vydání 2001, počet stran 67, cena 20 Kč

Česká biokuchařka

Anna Michalová

Recepty na přípravu zdravých a chutných pokrmů z pšenice seté, pšenice špaldy, dvouzrnky, žita, ječmene, ovesa, prosa, pohanky, hrachu, cizrny, celozrnných těstovin a naklíčených semínek. Kniha je doplněna velkými množstvími barevných fotografií.

rok vydání 2001, počet stran 176, cena 273 Kč (množstevní slevy)

Ekologické zemědělství v praxi

Bořivoj Šarapatka, Jiří Urban a kolektiv

Navazuje na I. a II. díl učebnice ekologického zemědělství, vydaných v roce 2003 a 2005. Nabízí aktualizované texty, které si vyžádaly jak nové poznatky, tak legislativní změny i konkrétní požadavky praxe. Souhrnné vydání je kromě škol určeno zejména zemědělské praxi. Je zaměřeno na pěstování rostlin a chov hospodářských zvířat podle NR 2092/91 (EHS) o ekologickém zemědělství (EZ) ve vztahu k ochraně životního prostředí. Zapadá tak do celkového rámce

agroenvironmentálních opatření podporovaných z fondů Evropské unie v jednotlivých zemích. Nedílnou součástí knihy je i historie EZ, kvalita bioproduktů, welfare hospodářských zvířat, přechod podniku na EZ a ekonomika ekofaremu. Neřeší otázky zpracování a marketingu, tato problematika si jistě zaslouží pozornost a v budoucnu i samostatnou publikaci. Cílem vydání publikace je pomoc dalšímu rozvoji tohoto moderního způsobu hospodaření šetrného k životnímu prostředí, chovaným zvířatům a prostřednictvím biopotravin i k nám, lidem.

rok vydání 2006, počet stran 502, pevná vazba, celobarevná, cena 415 Kč (množstevní slevy)

Chov skotu bez tržní produkce mléka v podmínkách ekologického zemědělství

Jozef Jursík, Petr Trávníček, Milan Drgáč

Kniha seznamuje chovatele s předpoklady úspěšného chovu masných plemen hovězího dobytka v podmínkách ekologického zemědělství.

rok vydání 2001, počet stran 112, cena 20 Kč

Nebojte se vařit bio

Kolektiv autorů

Není Vám lhostejný původ potravin, jejich kvalita a složení? Máte rádi přírodu - naši planetu? Kupte a vařte z biopotravin. Brožurka s recepty, které Vás seznámí s biopotravinami hlavně českého původu a poradí jak uvařit snadno, lahodně a zdravě. K tomu užitečné spotřebitelské otázky a odpovědi zpracované podle nejčastějších dotazů Vás spotřebitelů.

rok vydání 2006, počet stran 38, cena za poštovné

Praktická příručka:

Biobrambory

FiBL, Bioinstitut, o.p.s. Olomouc

Tato příručka poskytuje dobrý základ pro vysoce kvalitní produkci. Informace uvedené v této příručce vycházejí ze zkušeností moderně vybavených ekofaremu ve Švýcarsku, Německu a z provozních pokusů výzkumného ústavu FiBL převedené na podmínky ČR.

rok vydání 2007, počet stran 23, cena 45 Kč

Ochrana révy vinné

FiBL, Bioinstitut, o.p.s. Olomouc

Příručka o ochraně révy vinné podává přehled nejvýznamnějších chorob a škůdců vinné, informace o jejich bionomii, preventivních i přírodních ochranných

opatření. Publikace je odbornými lektory a poradci pro ekologické zemědělství upravena na podmínky ČR.
rok vydání 2008, počet stran 16, cena 45 Kč

Přípravky na ochranu rostlin

Bioinstitut, o.p.s. Olomouc

Příručka obsahuje seznam přípravků na ochranu rostlin registrovaných v ČR, které je možné použít v ekologickém zemědělství. (druhé aktualizované vydání)

rok vydání 2008, počet stran 29, cena 45 Kč

Zpracování bioproduktů

FiBL, Bioinstitut, o.p.s. Olomouc

Příručka přináší všeobecné informace o výrobě potravin z hlediska jejich bezpečnosti a z hlediska požadavků právních norem. Je zaměřena na zpracování rostlinných surovin a výrobu bioproduktů v podmínkách prvovýroby, konkrétně na sušení ovoce, bylin, výrobu kompotů, džemů a protlaků.

rok vydání 2006, počet stran 23, cena 40 Kč

90 argumentů pro ekologické zemědělství

FiBL, Bioinstitut, o.p.s. Olomouc

Publikace je překladem německého originálu, který vydal FiBL Výzkumný ústav pro ekologické zemědělství ve Švýcarsku. Argumenty poskytují přehled výhod EZ a opírají se především o výsledky výzkumu, ale také o platné směrnice a předpisy pro EZ. K jednotlivým argumentům je uvedeno vysvětlení a vždy nejméně jeden odkaz na literární zdroj, který je možno vyhledat a podrobně prostudovat.

rok vydání 2007, počet stran 16, cena 40 Kč

Rozhodnutí - 1984

Herbert Witzemann

Kniha ukazuje na nesmírnou důležitost rozhodnutí a naznačuje cesty, kudy bychom se v oblasti poznávání, sociálního života a vztahu měli vydávat.

rok vydání 2001, počet stran 78, cena 70 Kč

Tajemství krve

Vit Syrový

V knize se pojednává, jak lze správným výběrem potravy a nápojů přispět k našemu celkovému sebezlepšení. Autor se zabývá vztahy mezi chemickým složením

pokrmů, jejich barvou, vůní, poměrem živin a složením naší krve. Mezi nejdůležitější faktory, ovlivňující krevní složení, patří dostatečný příjem vhodných tekutin a samozřejmě naše výživa. Autor se nezaměřuje jen na chemické složení potravin a další fyzikálně měřitelné vlastnosti, ale i na energetické hladiny, jejichž vliv mnozí podceňují.

rok vydání 2005, počet stran 200, cena 190 Kč

Tajemství výrobců potravin

Vit Syrový

Příručka pro zákazníka, kterému není lhostejné, co všechno přijímá společně se svou stravou - seznam přídavných látek v potravinách, jejich specifikace a účinky, problémy s alergiemi, přístupy ke stravování.

rok vydání 2006, počet stran 116, cena 120 Kč

Trojčlennost a svoboda člověka

Michael Rist

Zamyšlení nad možnostmi spravedlivého uspořádání ekonomických poměrů lidské společnosti.

rok vydání 2000, počet stran 140, cena 165 Kč

Zemědělský kurz

Rudolf Steiner

Kniha zabývá se kosmickými a terestrickými podmínkami zdravého zemědělství, obsahuje souhrn osmi přednášek autora z roku 1924.

rok vydání 1998, počet stran 210, cena 148 Kč

Zemědělství a krajina Cesty ke vzájemnému souladu

Bořivoj Šarapatka, Urs Niggli a kolektiv

Publikace zajímavým a erudovaným způsobem přibližuje složité vztahy mezi zemědělskými produkčními systémy a obklopujícím prostředím. Ukazuje, že pro dlouhodobě udržitelný rozvoj zemědělství je nezbytné vytvořit pestrou obytnou kulturní krajinu, druhově bohatou a se zajištěnými možnostmi vývoje pro všechny živé organismy. Čtenáři v knize, která je určena poradcům, učitelům a studentům i pro praxi, mohou najít užitečné informace pro optimalizaci využití zemědělské krajiny a šetrné hospodaření v ní. Pozitivní bude, pokud prohloubí znalosti o složitých vztazích v zemědělské krajině a otevře další otázky i možnosti jejich řešení.

rok vydání 2008, počet stran 271, cena 100 Kč

Objednávky Výsevni dny 2010 a další literatury na: ☎ 583 216 609

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Nemocniční 53, 787 01 Šumperk,

pro-bio@pro-bio.cz, www.pro-bio.cz

Camphill České Kopisty - dáváme šanci lidem s handicapem

Občanské sdružení Camphill České Kopisty provozuje v blízkosti Terezína v severních Čechách rodinný domov pro lidi s mentálním postižením. Žije zde několik handicapovaných obyvatel, kteří pracují na zahradě a v dílnách a společně se spolupracovníky camphillu prožívají každodenní radosti a starosti, ale i chvíle sváteční – jak je to v camphillech zvykem.

Kromě stálých obyvatel k nám také dojíždí několik klientů z okolí, aby zde mohli smysluplně trávit svůj čas.

Je obtížné zajistit dostatek finančních prostředků na každodenní provoz a bez Vaší podpory by to nebylo možné.

Stále také není zcela hotová rekonstrukce terapeutických dílen, na opravy čekají i další objekty, aby mohly sloužit novým postiženým.

Podpora veřejnosti je pro nás od samého začátku velmi důležitá – bez ní bychom naše zařízení nikdy neuvedli do provozu. Všeestranná pomoc přátel i neznámých lidí nás také přesvědčuje o tom, že naše snažení má smysl. Děkujeme Vám za podporu, kterou jste nám poskytli a nadále poskytuje.

NAŠE ADRESA: Camphill České Kopisty
České Kopisty 6, 412 01 Litoměřice 1
tel.: 416 738 673, e-mail: camphill@camphill.cz
číslo účtu: 2365285001/2400 eBanka (transparentní účet)

www.camphill.cz

BIO měsíčník pro trvale udržitelný život

Webová stránka měsíčníku Bio
na <http://www.vhpress.cz>
vám nabízí možnosti objednávek předplatného
měsíčníku a také publikací

*Můžete nahlédnout do obsahu všech čísel Bio
až do roku 2005 i některých článků a pustit si videošoty
z akcí, pořádaných k ekologickému zemědělství*

Předplatné (20 Kč za měsíc – 240 Kč rok, 12 čísel, 24 plnobar. stran)
si můžete zajistit také

telefonicky: 495 538 969, 608 476 828

nebo písemně na adrese: Redakce Bio, Jungmannova 1403/18,
500 02 Hradec Králové 2

FILMOVÉ CEDEČKO Z VAŠÍ FARMY

Není to jen sen, ale možná realita. Redakce Bio nabízí zprostředkování natočení a zpracování reportáže z vaší farmy či zpracování vašeho podniku. Můžete tak svoji firmu představit zákazníkům na různých akcích, nabídnout jako památku na pobyt na farmě ap. Umístíme videošot také na webovou stránku BIO. Cena 1000 Kč za minutu zpracovaného produktu v kvalitě DVD. Kontakt v redakci Bio.